

SETEMBRE 2021 - ANY XLIII - NÚM. 167

LLUMD'OLI

P O R R E R E S

CONTINGUTS

Què pots trobar en aquest número?

Les activitats de l'Agrupació i del GEP que amb totes les mesures sanitàries s'han pogut celebrar. Pàgina 4.

La informació local: el noticiari, una entrevista en exclusiva a la nova bandera institucional i l'única foto participant del concurs fotogràfic sobre ensofradors! entre les pàgines 8 i 13.

L'Espurna associativa de la mà de Càritas Porreres i la seva acció social, a la pàgina 12.

A la pàgina 13, el «Sabeu que...?»

A les pàgines 14 i 15, el reportatge sobre el molí d'aigua del Pont que ha escrit Gabriel Noguera, en consonància amb la portada i l'editorial d'aquest número

La Llum Jove, amb els germans de can Roca, a les pàgines 16 i 17.

L'Especial 50 anys de l'Agrupació Cultural comença a la pàgina 18 i té diversos continguts relacionats amb el nostre aniversari:

Una nova entrega del «Sempre fa bon temps» d'en Miquel Tomàs a la pàgina 18, un article en memòria de Miquel Segura que recorda la seva participació en el teatre de l'Agrupació als anys 70 i 80 (pàgina 19).

Recollim la veu d'algunes entitats de caire cultural que opinen sobre l'Agrupació, a les pàgines 20 i 21.

Una secció «de Porrera a Porreres» ben especial, a la pàgina 22 i 23.

L'Espai escolar amb la participació de l'Escola Nova i un article de Bartomeu Garí que l'acompanya,

per contextualitzar el canvi de nom del centre a CEIP Climent Serra i Servera. Pàgines 24 i 25.

Notes històriques: articles de l'equip d'arqueòlegs que han excavat el talaïot dels Pagos, un article d'Andreu Veny, una entrevista de Maria Barceló Crespi a Antònia Reig sobre la restauració del cadirat gòtic i un article de Tià Lliteres. A partir de la pàgina 26.

La secció d'opinió amb un article de Joan Mesquida i un altre de Joan Melià, a les pàgines 30 i 31.

La secció «Creació» amb la glosa de Lluís Sastre, el poema de Jaume Rosselló, una glosa d'Inès Sitjar Esplugas *Pistola*, així com la breu nota d'etimologia de Cesca Roig, a les pàgines 32 i 33.

L'Or pro nobis de Bartomeu *Balutxo*, Maria Rosselló i Biel *Majoral* que es recità al concert de Sant Roc de la Filharmònica, a la pàgina 34.

Els esports: torna el Bàsquet al *Llum d'Oli* a la pàgina 35 amb Llorenç Mestre i Josep Maria Sastre! També, l'habitual entrevista de Toni Sastre, aquest pic a Maribel Tous. Finalment, un article del Club Atletisme per celebrar el seu Xè aniversari. Pàgines 35 i 39.

C I D'EN CERDÀ 56
PORRERES

PAPERERIA
I
ESTANC

es Cantó

6 8 8 7 9 0 2 5 0
8 7 1 8 1 1 6 6 9

papereriaescanto@hotmail.com

MANIS

C/Almoina 30, Porreres.
Tel: 971 16 84 56

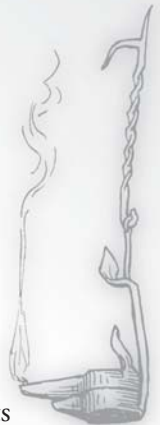
MUNICH CUBCO GUESS FIFTY FOUR FORMERINO REPLAY SCOTCH & SODA Desigual new balance adidas

ENCARA NO ETS SUBSCRIPTOR O SOCI DE L'AGRUPACIÓ?

Per a poder existir, tant l'Agrupació Cultural com el *Llum d'Oli* necessiten de la col·laboració i compromís de la gent de Porreres. Som molts, però encara volem ser més! T'animam a subscriure't a la revista o bé a fer-te soci/sòcia de la nostra entitat, així ens ajudareu a seguir endavant amb la nostra tasca desinteressada en favor de la cultura i la informació al nostre poble.

Preus: si tens menys de 30 anys, el cost és de 20€ anuals. A partir dels 30 anys, el preu és de 35€ anuals. Subscripció a la revista: 15€ anuals. Totes les modalitats inclouen l'enviament del *Llum d'Oli* al vostre domicili! Contacta amb nosaltres a través de l'adreça llumdoliporreres@gmail.com

Podeu trobar el *Llum d'Oli* a la venda als següents establiments: estanc ca N'Ana, papereria es Cantó, papereria Nova Pemi, fruiteria Ca na Maria, a l'Escrivania i a la Cooperativa Agrícola.

L'AGRUPACIÓ CULTURAL, AL COSTAT DEL PATRIMONI

Setembre del 2021 - Núm. 167
Dipòsit Legal PM 76/1979

Edició:

Agrupació Cultural de Porreres
Carrer d'en Mago, núm. 6
www.agrupacioculturalporreres.blogspot.com
www.facebook.com/acporreres
www.facebook.com/llumdolioporreres

Coordinació:

Catalina Maria Garí Blanch
Sebastià Lliteres Lliteres
llumdolioporreres@gmail.com

Consell de redacció:

Catalina Garcia Garí
Francesc Melià Barceló
Maria Antònia Nicolau Rosselló
Gabriel Noguera Vich
Marc Prieto Gornals
Cesca Roig Sampol

Col·laboradors/es:

Enric Ragnar Backman Pylkkanen
Maria Barceló i Crespi
Germanes Barceló-Crespi
Francesc Delpueyo Aceña
Joan Ferrà Sansó
Bartomeu Garí Salleras
Joan Melià Garí
Joan Mesquida Sampol
Llorenç Mestre Cerdà
Bartomeu Mestre Sureda
Joana Móra Cerdà
Nofre Móra Sagreres
Miquel Morlà Vicenç
Jaume Rosselló Tomàs
Lluís Sastre Barceló
Josep Maria Sastre Barceló
Antoni Sastre Vanrell
Agnès Sitjar Esplugas
Miquel Tomàs Burguera
Simó Tortella Sbert
Andreu G. Veny Miró
Càritas Porreres
CEIP Escola Nova
Club Atletisme Porreres

Fotografies:

Simó Tortella Sbert
Arxiu Agrupació Cultural

Correcció lingüística:

Catalina Maria Garí Blanch

Coberta: fotografia del molí d'aigua del Pont, realitzada per Sebastià Mestre Cerdà a petició del consell de redacció. Li agraïm la seva predisposició i ajuda desinteressada sempre que li demanem!

Imprimeix:

Gràfiques LLOPIS, S.A.
Tel. 971 58 04 89
e-mail: disseny@grafiquesllopis.com

Els articles publicats reflecteixen únicament l'opinió dels seus autors.

El cinquantenari de l'Agrupació Cultural de Porreres és una bona oportunitat per recordar el rol que ha tingut aquesta organització en la vida cultural de la vila durant el darrer mig segle. Amb l'objectiu de promoure la llengua i la cultura l'Agrupació sempre ha tengut clar que el patrimoni cultural també forma part de la nostra identitat i, per aquest motiu, l'ha defensat i l'ha donat a conèixer.

Cal recordar que quan va néixer l'Agrupació, els estudis sobre el patrimoni cultural a Porreres eren escassos, la legislació heretada del franquisme era insuficient a l'hora de protegir els bens culturals i que Mallorca estava immersa en un canvi de model social i econòmic amb una idea de "progrés" que no sempre respectava els elements patrimonials. En aquest context l'Agrupació va ser capaç de reunir un grup de gent interessada en conèixer i estimar el patrimoni i començar a fer activitats per divulgar-lo en totes les seves vessants: jaciments arqueològics, obres d'art, monuments, bens etnològics i patrimoni immaterial.

Podríem dir que al llarg d'aquests cinquanta anys l'Agrupació ha actuat sobre el patrimoni en quatre línies diferents: denúncia, recerca, difusió i recuperació.

Sempre que s'ha comès un acte vandàlic o una irresponsabilitat cap a un element patrimonial, l'Agrupació ha respost de forma contundent en contra d'aquestes agressions. En aquest sentit s'han de destacar les xerrades de "Patrimoni tudat" als anys noranta i els constants articles denunciant malifetes contra al patrimoni publicats al *Llum d'Oli*.

Moltes persones sòcies i col·laboradores de l'entitat també s'han dedicat a fer recerca sobre el nostre patrimoni, ja sigui per programar xerrades o activitats o per publicar articles a la revista. Gràcies a aquesta feina constant el *Llum d'Oli* s'ha convertit en una publicació de consulta obligada per qualsevol persona interessada pel patrimoni de la nostra vila.

Les lliçons, xerrades, eixides i publicacions de l'Agrupació també han tengut un rol important en la divulgació del patrimoni. Aquesta és clau per donar a conèixer-lo i fer que la ciutadania entengui el valor que té, l'estimi, se'l senti seu i participi en la seva salvaguarda.

Pel que fa a l'acció directa, l'entitat ha duit a terme iniciatives per mantenir camins i pous públics i ha estat capaç de mobilitzar la ciutadania en moments que les autoritats no responien.

Actualment, l'Agrupació segueix lluitant per defensar el patrimoni en les quatre línies esmentades. Afortunadament, l'estudi i la divulgació del patrimoni encara tenen molta força dins l'entitat, és suficient fer un cop d'ull a la present publicació per veure com a cada número es recullen les activitats fetes entorn al patrimoni i es publiquen nous articles de denúncia o amb informació inèdita sobre els nostres bens culturals. En aquest número en concret, reivindicam que el molí d'aigua del Pont sigui restaurat i es converteixi en un element patrimonial destacat dins el conjunt que conforma amb la sinya des Pont i la síquia del mateix nom. Així, l'entrada del poble arribant des de Vilafranca destacaria per aquests elements del nostre patrimoni hidràulic, i podrien embellir la zona i fer-la més atractiva pels vianants i per tota la ciutadania en general. Seria necessari també situar-hi els panells informatius necessaris per explicar per què servien aquestes construccions.

**SOPAR DEL 50 ANIVERSARI
DE L'AGRUPACIÓ
CULTURAL**
*CINQUANTA ANYS ABASTINT
SOMNIS, DEBANANT MOTS,
TRESCANT PEL CAMÍ DE L'AMOR
PER LA CULTURA*

Dia 2 de juliol, després d'haver duit a terme la programació d'activitats dins el marc del 50 aniversari de l'entitat, se celebrà el sopar commemoratiu a la clastra de Monti-sion. Entre els molts assistents, no faltaren expresidents de l'entitat, membres de les diferents juntes, fundadors, socis més antics... en definitiva, persones que, d'una manera o altra, han gaudit fent feina per l'amor a la llengua i a la cultura.

Vestits de gala, en un entorn privilegiat gaudiren del sopar preparat pel nous donats de Monti-sion, Lina Santmartí Bauçà i Jaume Barceló Garí.

A l'hora de les postres, la presidenta de l'entitat, Joana Mora, endolcí la vetllada amb unes paraules plenes de records i agraïments: «Volem que aquesta nit sia un agraïment públic a totes aquelles persones que feren possible aquest projecte i a les quals la societat d'aquella època no els posà

les coses fàcils».

Després del parlament es va lliurar un detall commemoratiu als expresidents i membres fundadors i es donà la paraula a cada un. Tots ells expressaren breument: sentiments, experiències o anècdotes de l'època en què visqueren més intensament l'activisme de l'entitat.

El duet format pels joves Gabriel Rosselló i Lia Ribas animaren la vetllada amb la seva música.

Tancà l'acte Joana Mora amb les següents paraules: «amics i amigues, gràcies a l'estima que manteniu per la nostra llengua i la cultura

feis possible que la il·lusió i les ganes segueixin endavant després de 50 anys. Segurament en Joan Verger Garau i en Joan Gornals Cerdà i els companys i companyes que els donaren suport estarien ben contents». Salut i cultura per molts anys!

PRESENTACIÓ DEL PROJECTE ILLA SONORA

Tot i que encara immersos amb els condicionants de la pandèmia, des de l'Agrupació no vam voler deixar de ser presents a la programació de les festes de Sant Roc. I ho vàrem voler fer amb un esdeveniment del món musical, un dels col·lectius del sector cultural que més ha patit les conseqüències de les restriccions sanitàries.

Enguany, dia 14 d'agost, vam organitzar la presentació d'Illa Sonora, una plataforma web de preservació i difusió del patrimoni musical popular de Mallorca. (En podeu llegir un article més extens al número anterior del *Llum d'Oli*). Des d'aquestes pà-

gines volem donar l'enhorabona al porrerenc Nofre Móra i a tot l'equip impulsor de l'entitat per la tasca de divulgació musical dels projectes gestats a Mallorca.

VERMUT POÈTIC

Malauradament no vam poder celebrar el vermut poètic, però ben aviat anunciarem una nova data per l'esdeveniment. Estau atents a les nostres xarxes socials!

VISITA AL CADIRAT GÒTIC DE L'ESGLÉSIA PARROQUIAL AMB MOTIU DE LA SEVA RESTAURACIÓ

El dia 19 de setembre la Dra. Maria Barceló i Crespi va acompanyar, amb

una excel·lent explicació, un bon grup de persones interessades en conèixer la restauració del cadirat i el seu valor artístic.

La seva intervenció va començar a l'entrada de l'església parroquial on va fer la introducció de la visita. En primer lloc, va recordar la procedència d'aquesta obra: el convent de Sant Francesc de Ciutat, on va treballar el tallista d'aquestes cadires, el mestre Macià Bonafè, considerat un dels principals mestres de la Corona d'Aragó; els dos únics treballs seus actualment conservats són el cor de baix de la Seu de Barcelona i el cadirat desmembrat entre el convent de Sant Francesc i la Parròquia de Porreres. La Dra. Barceló també va destacar que va ser gràcies al P. Llompart que es poden conèixer avui molts d'aspectes importants abans desconeguts.

La visita va continuar amb la pujada al cor per poder veure de ben a prop aquest cadirat que és l'únic exemple de cadirat medieval que resta a Mallorca, a part del de la Seu, obra d'Antoni Campodron. Aquest cadirat segueix el model de Santa Maria del Mar de Barcelona.

Vàrem poder comprovar que les cadires de roure estaven muntades sobre una tarima i que concentren la

CONFECCIÓ A MIDA DISSENY INTERIOR DECORACIÓ TÈXTIL	 Chitón DECORACIÓN
www.chitondeco.com	info@chitondeco.com
DAGMAR & ERICH FUSS 07260 Porreres/Mallorca Ctra. Porreres – Campos km 0,4	Tel. 971-16 82 57 Fax 971-16 85 28

	Esport - SABATES Ballester Melià
C/. L'Almoina, 19 07260 PORRERES	Tel. 971 16 82 76 Tel. Part. 971 64 74 21

decoració en tres punts: en els poms —també anomenats frisos escultòrics—, en els medallons i en les misericòrdies en les quals s'hi trobaven els escuts de famílies nobles: Aguiló, Zaforteza, Torrella o Pacs. Una gran joia del gòtic que Porreres conserva i que paga la pena conèixer i valorar.

Aquesta visita va ser realitzada conjuntament des de l'Agrupació Cultural i la Parròquia de Porreres, per tant s'ha d'agrair molt sincerament tant a la Dra. Maria Barceló com a gestor de la Parròquia, Simó Tortella, l'amabilitat de deixar-nos passar unes hores per poder conèixer més i millor el nostre patrimoni.

LITERANIT AMB ROGER PISTOLA

Dissabte, dia 25 de setembre es va dur a terme a s'Escorxador —biblioteca municipal— un concert acústic del

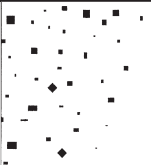
cantautor manacorí Roger Pistola (1989).

Aquesta activitat formava part de la programació del festival literari *LITERANIT* promogut per la Institució Francesc de Borja Moll. Enguany, la programació d'actes s'ha expandit: ha arribat a Barcelona i a deu localitats de Mallorca, entre les quals hi ha Porreres.

LITERANIT és la festa de la lectura, però també és una celebració a l'entorn de valors com la importància del coneixement, la consciència social sobre problemàtiques que importen i, sobretot, una reivindicació del paper que té la literatura a les nostres vides.

La música, la veu i les lletres de les cançons de Roger demostraren la seva professionalitat i entusiasmarent als assistents.

Bar Pub
ES FAROLET

**COOPERATIVA AGRICOLA
DE PORRERES**
(Sdad. Coop. Ltda.)

Tel.: 971 64 71 81

E-mail: agricolaporreres@hotmail.com

Carrer de sa Cooperativa, 29
07260 Porreres · Illes Balears

ACTIVITAT GEPERUDES

SA ROCA BLANCA, EN FUMAT, CALA EN GOSSALBA I PLA DE LES BASSES. 26-09-2021

Deixam els cotxes al petit aparcament del mirador del racó d'en Tomàs, travessam la carretera i, pel canal de cala en Gossalba davallam un poc fins que trobam les fites que ens guiaran per pujar a la roca Blanca (325m). Una vegada ens trobam a aquest indret, crestejant un poc ens dirigim cap el coll de la Creu (238 m) on enllaçam amb el camí vell d'el far de Formentor. Aquest camí es va construir entre el 1857 i 1859, per poder fer al far. El camí que va des de cala Murta al far té uns 17 km, la construcció de la carretera l'any 1951 provocà el seu abandonament, avui a redols es troba molt mal·lès.

Seguim el nostre itinerari i pujam en Fumat (335 m) des d'on podem gaudir d'unes bones vistes de tota la península. Davallam cap el coll de sa Bretxa (230m) i, pel vell camí, enllaçam amb el carrerany. Val a dir que

estones hem d'anar per dins el torrent de les Agulles. Després arribam fins a cala en Gossalba, on aprofitam per refrescar-nos i dinar.

Una vegada recuperats, reprenem la marxa cap el morro del pont i cap al canal de s'Avenc. Un cop allà, pujam fins al pla de les Basses, havent passat per l'avenc des Pi. Per acabar, un vell camí de carro amb una petita pujada, ens du fins a la carretera, on enllaçam amb un altre tros del vell camí que ens condueix al mirador des d'on hem partit.

ENS HA DEIXAT MARIA CERDÀ FONT

El 12 de setembre, el dia que celebrava el seu sant, ens va deixar Maria Cerdà Font, una persona que sempre va estar molt vinculada a l'Agrupació Cultural i a la revista *Llum d'Oli*. Era molt estimada per tothom: alegre, vital, simpàtica i amb moltes ganes de viure. Tenia 91 anys, però molt ben dits, fins al darrer moment va participar tant dels actes que organitzava l'Agrupació —l'ensobrat el *Llum d'Oli*— així com també va gaudir d'anar a veure el

Barça a la Fonda o a fer un pizza a Can Guillem.

A les seves filles: Joana —presidenta de l'Agrupació Cultural—, Rosa i Maria; als seus gendres, nets i altres familiars, els enviam una abraçada forta de part de la Junta de l'Agrupació i del Consell de Redacció del *Llum d'Oli* perquè puguin sentir que tots els moments guadits amb ella queden, perquè mentre estimam sentim la seva presència.

NOTICIARI PORRERENC

Simó Tortella Sbert

SIAU QUI SOU!

El concert de la Filharmònica amb poemes i cançons de Guillem d'Efak que va comptar amb la participació de Bartomeu Mestre *Balutxo*, Maria Rosselló, Biel Oliver *Majoral* i Delfi Mulet va ser un dels grans actes d'aquestes passades festes de Sant Roc. Unes 500 persones varen assistir al concert que es va celebrar al parc de n'Hereveta.

NOU POLÍGON INDUSTRIAL

S'han iniciat les obres de construcció del nou polígon de la Creu, amb un pressupost de 1,62 milions d'euros. El període d'execució de l'obra segons els responsables de la Conselleria de Transició Energètica, Sectors Productius i Memòria Democràtica és de 12 mesos.

Un cop finalitzada, la Junta de Compensació del polígon, presidida per l'Institut d'Innovació Empresarial de les Illes Balears (IDI), adjudicarà l'obra d'electrificació i

dotació dels espais lliures públics. Del pressupost total, el Govern aporta el 62%. La resta del pressupost l'aporten els nou membres restants de la Junta de Compensació.

El polígon de la Creu comptarà amb una superfície d'aproximadament 70.000 metres quadrats. Un cop finalitzada l'execució haurà suposat una inversió aproximada de tres milions d'euros del pressupost de l'IDI.

NOVES INTERVENCIIONS ARQUEOLÒGIQUES

El passat 17 de juliol es va iniciar una nova etapa de la campanya del Projecte arqueològic de Porreres i l'Ajuntament de Porreres que va servir per netejar de vegetació el talaiot de Baulenes i seguir amb les tasques ja iniciades al des Pagos.

LES OBRES DE L'ESCOLA NOVA

Segueixen les obres que s'estan realitzant en el recinte escolar porrerenc i que serviran perquè el centre tenguí les instal·lacions adequades per rebre els més de 400 alumnes que hi estan matriculats.

Les obres tenen un termini d'execució de 12 mesos, fet que suposa que la comunitat educativa haurà de convivir durant uns mesos amb les obres d'ampliació.

Finalitzades aquestes obres, l'edifici de 250 m² passarà de comptar amb sis línies d'infantil i 8 de primària a una configuració de 6 + 12.

Les obres estan incloses en el Pla d'Infraestructures Educatives 2016-2023 (PIE 2016-2023) i compten amb un pressupost de 2.229.523 euros.

CENTRE DE DIA

El cost previst és de 561.561€ ja ha rebut el vist i plau del Consell de Govern i per aquest motiu s'ha autoritzat al Consorci de Recursos Sociosanitaris i Assistencials de les Illes Balears perquè iniciï les obres de dit centre que s'ubicarà a l'antiga residència parroquial.

El pressupost serà assumit en un 50% per la Conselleria d'Afers Socials i Esports, un 25% per l'Ajuntament de Porreres i el 25 % restant anirà a càrrec de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials.

El nou centre disposarà de 30 places i les obres està previst que s'iniciïn en pocs mesos.

PORRERES TENDRÀ BANDERA

Amb el fons de les quatre barres i l'escut porrerenc al damunt, aquest ha estat el disseny escollit per votació popular de la que serà a partir d'ara la bandera de Porreres.

Així ho varen decidir 392 porrerencs dels 749 que dipositaren el seu vot a l'urna que hi havia a les dependències municipals.

PAPERERIA NOVA PEMI

Papereria, llibreria, joguines,
regal i molt més!

C/ Almoina, 31 - Porreres
Correu:
pemipapereria@gmail.com
Telèfon: 651 803 534
@papeleriapemi

mleiva@viajespegaso.com
C/ 31 de desembre, 13 - 07003 Palma de Mallorca
Tel. 971 76 34 92 - www.viajespegaso.com

NOVA ADREÇA

ENTREVISTA EXCLUSIVA A LA NOVA BANDERA INSTITUCIONAL DE PORRERES

Enviats especials de la redacció

Alguns membres del Consell de Redacció d'aquesta revista hem tengut el privilegi de poder-nos reunir en exclusiva amb la nova bandera de Porreres. Vàrem quedar amb ella per fer un granissat d'a-metlla a Sa Fonda i conversar sobre la polèmica que ha aixecat el seu protagonisme aquest estiu. Després, ja li va pegar per beure algunes cerveses i la cosa es va embrutar, però no hem transcrit aquesta part de l'entrevista, no passeu pena (hi va haver paraules gruixudes cap a alguna familiar seva i poca cosa més).

Com ets sents després d'aquesta ajustada victòria?

Bé, en primer lloc vull felicitar a la bandera blanca, ja que ha estat una digna rival. Algunes vegades es guanya i d'altres es perd, i aquesta vegada he guanyat jo i la veritat és que crec que m'ho mereixia. Sempre he estat un poc *xula*, però molt respectuosa. En segon lloc, vull dir que em sent molt contenta per aquesta victòria i esper ser una digna representant de Porreres, també vull ser la bandera d'aquells que no em volen veure ni en pintura.

Què en penses del que deien de tu a les xarxes socials?

M'he sentit una mica incompresa. M'han acusat de catalana, de catalanista, de nacionalista... quan en realitat jo som més mallorquina que l'ensaïmada! Encara record quan vaig arribar amb el rei en Jaume I —que Déu el tenguí en la glòria— l'any 1229. Jo en aquells temps encara no tenia escuts de cap poble perquè encara no existien. I ara miraho, de llavors ençà som aquí i a quasi tots els pobles tenc cosines amb els respectius escuts. I ara una bandera blanca m'havia de fotre el lloc? Ala venga.

El que em va saber més greu d'això de les xarxes socials va ser que m'acusassin de joc brut i de ser la bandera «oficialista»

M. Morlà

o la preferida de l'Ajuntament. Em varen fer treure els colors (òbviament, el groc i el vermell)!

Consideres que les altres banderes (la de la festa de Monti-sion, la del ca de Sant Roc, la blanca del campanar) són una competència per a tu?

Home, aquestes banderes són, el que es coneix dins el món de la vexil·lologia, com a «banderes de temporada», que tenen el seu moment de protagonisme. No em fan passar pena. Emperò he de dir

que he vist qualche casa per la vila que tenen la del ca de Sant Roc de cap a cap d'any i això ja sí que em preocupa perquè no voldria que començàs a ser una tendència...

Com creus que et duràs amb les veïnades que tendràs a la balconada de la Sala?

Tothom sap que la família és la família i no es pot triar: hi ha les meves tietes, la bandera mallorquina i la balear (la balear és una tieta un poc borda, però mira,

l'estimam igual). Després hi ha la *rojigualda*, amb la qual hem tengut els nostres estires i arronses, però no ens queda més remei que dur-nos bé. Però he de dir, aprofitant l'ocasió que m'oferiu, que l'espanyola... aquesta sempre s'ha sentit més que nosaltres, sempre ens mira per damunt l'espatlla i com que està enmig a la balconada es pensa ser més.

Hi ha qui diu que t'hauries de posar l'escut més enmig i no tan al costat.

Clar, bé... s'ha d'entendre que el desconeixement del llenguatge vexil·lològic per part de la gent fa que tothom vulgui opinar de tot. Jo crec que avui en dia no s'ha de dir a ningú com ha d'anar vestit o si s'han de posar calçons blancs davall els banyadors o si en lloc de dur tanga han de dur bragues. Cadascú que dugui el que vulgui dur. A mi les retxes em fan prima i l'escut m'agrada així perquè quan fa vent es veu millor. I a qui no li agradi que no miri...

L'Ajuntament ha aprovat l'informe que t'avalua, però encara falta el vistiplau de la Real Academia de la Historia de España i del Consell de Mallorca. Què creus que diran de tu a Madrid i Palma?

A Porreres tots els partits han estat d'acord, almanco de cara a la galeria! Però ja se sap que hi ha molta de gent que d'història n'hauria d'estudiar un poc més. A Palma no crec que hi hagi cap problema, però com que van al seu ritme no sé quan em faran oficial. Ara, de Madrid... no n'estic gaire confiada. Això de les quatre barres sempre els ha escarrufat un poc. I mira que segons com ho mirin, som com la seva bandera, però multiplicada.

Per acabar, vols afegir alguna cosa?

Vull aprofitar l'ocasió per fer esment al meu gran suport, que és la meva asta. Sense ell no hauria pogut arribar fins aquí. Darrera una gran bandera, sempre hi ha una gran asta. Del dia que vàrem guanyar la votació encara va enrevenada.

CONCURS FOTOGRÀFIC ENSOFRADORS

El concurs fotogràfic sobre ensofradors no ha tengut l'èxit que esperàvem, però com que vàrem rebre una foto i l'hem trobada interessant, la publicam en aquest número en agraïment al seu autor per la participació. Contactarem amb ell per fer l'entrega de la botella de vi dels 50 anys de l'Agrupació, de les bodegues Mesquida-Móra.

Autor de la fotografia Rafel Juan Orell

Direcció: "Es pati".

Carrer Sant Roc, cantonada amb el carrer Jaume I.

Dimensions: 3 metres quadrats.

És el sequer de na Bàrbara Xisques.

CÀRITAS AMPLIA HORIZONS PER MINVAR DESIGUALTATS SOCIALS (II)

Maria Adrover Bover, Maria Melià Garí i Caterina Oliver Riera
Grup de voluntariat d'aliments, Càritas_Porreres

Amb aquest article volem completar la informació publicada al número 165 sobre els canvis realitzats en els projectes de Càritas_Porreres. A la primera part ens centràrem en les botigues solidàries de roba, joguets i complements i, en el present, us explicarem el projecte d'aliments al qual, durant aquests dos darrers anys, hem donat un gir de 360°.

Els motius d'aquestes reestructuracions responen a múltiples raons i reflexions que, dia a dia, fa el nostre equip segons les circumstàncies que es presenten, això vol dir que la situació actual, ben segur, no serà la definitiva. En el nostre grup l'observació, la confiança i el debat són les eines principals per evolucionar i cercar fórmules adients a les diverses situacions que es plantegen.

Aquesta vegada la situació pandèmica ha estat el motiu principal de les reformes realitzades, duites a terme amb la coordinació dels Serveis Socials de l'Ajuntament i el grup de Càritas Diocesana de Mallorca que no han escatimat esforços per assessorar-nos i formar-nos, la qual cosa ens ha ajudat a poder realitzar la transformació del projecte.

En primer lloc, i durant l'estat d'alarma, vàrem adaptar l'espai habitual vam posar una mampara, una catifa, un dispensador amb gel hidroalcohòlic, tanques per poder mantenir distàncies, un horari per cada família, etc. Durant aquest període els aliments es repartien, més o menys, com sempre, amb l'entrega de cistelles d'aliments organitzades pel voluntariat i amb la quantitat proporcional als membres de cada unitat familiar. La greu situació ens obligava a fer l'entrega de la manera més ràpida possible, per a què no hi hagués més d'una família esperant. El volun-

Mostra de productes frescos que envia la fundació Barceló (projecte ALISOL)

tariat disposava d'un salconduit de l'Ajuntament per poder sortir de casa per fer aquesta tasca.

La segona passa va ser designar una puntuació a cada producte i col·locar-los en prestatgeries, de tal manera que les famílies els intercanvien per punts, com si fossin doblers. Aquesta fórmula ha tingut molt bona acollida per totes les parts que formam el projecte. Després de l'estiu de 2020, vàrem haver de tornar a reprendre més mesures de seguretat, les famílies no podien entrar dins la botigueta, ja que l'espai no complia les exigències de metres de distància entre usuaris i voluntariat i, afortunadament, es va trobar un altre lloc que compleix els requisits de privacitat i espai per mantenir els metres de distància entre persones i per poder classificar i emmagatzemar el gènere. Actualment, no repartim cistelles —ni tan sols durant els diferents repunts de la pandèmia—, aquest sistema ha quedat obsolet. El projecte de botiga actual és més còmode i personal, cada família tria el que necessita, segons la pun-

tuació assignada pels Serveis Socials que se sol adaptar de manera bastant exacta a les necessitats reals.

Els aliments i productes bàsics de la llar que tenim a la botiga provenen del *Banc d'aliments del fons solidari de la Unió Europea*, sol·licitats per l'Ajuntament. Aquests articles són insuficients i els completam gràcies als donatius de particulars i de les entrades de les botigues de Càritas_Porreres. La mercaderia que s'adquireix és de primera necessitat, segons els criteris del grup de voluntariat i també escoltant les necessitats dels usuaris. El repartiment se sol fer cada tres setmanes.

Aquest hivern ens hem adherit al projecte *ALISOL*, de la fundació Barceló, que consisteix en rebre aliments frescos —sobretot, fruita i verdura— que són repartits setmanalment. Aquesta iniciativa també ha estat molt ben rebuda i estam molt contents dels resultats. Des d'aquestes línies volem aprofitar per donar les gràcies a totes aquelles persones que, d'una manera o altra, ajuden a fer possible aquests projectes.

SABEU QUE...

Consell de redacció

...la darrera edició del «Sabeu que...» va tornar a aixecar polseguera?

...darrerament ens arriben més crítiques que alabances? Ja sabem que no ho feim tot bé, però en qualche cosa devem encertar, o no? N'hi deu haver que es pensen que cobram per fer això!

...l'actuació d'en Biel Majoral a la gala dels 50 anys de l'Agrupació, el passat mes de juny, ens va agradar molt i vàrem estar molt contents que vengués a celebrar aquesta fita amb nosaltres, i a més sense cobrar res? Des d'aquí el nostre agraïment per tants d'anys de lluita per la nostra llengua, cultura, país i tradicions.

...l'únic que preteníem amb el darrer «Sabeu que» del passat número era esperar a la innovació i intentar remoure les ganes de fer coses noves dins l'Agrupació? Hem de ser crítics amb nosaltres mateixos i intentar riure del que feim bé i del que no feim tan bé!

...hi ha una persona que fa uns mesos va fer una pregunta al Facebook

de l'Ajuntament sobre el tall a la circulació de l'avinguda? A la falta de resposta insisteix posant interrogants. Nosaltres li recomanem que faci una instància, suposam que tendra la mateixa resposta. Però almanco serà silenci administratiu.

...han corregit el topònim del nou polígon? Ara ja no som tan salats. Torna a ser «la Creu».

...ara a tothom li ha pegat per fer exercici i tenir entrenador personal? Ara serem un poble «fit» i ens podran venir a retratar.

...a plaça de cada pic hi ha més comerços i bars que només retolen en castellà? Gairebé només falta posar «Plaza de España» perquè sembli que som a Burgos o Talavera de la Reina.

...han canviat el nom de l'Escola Nova? Es compleix un deute amb la memòria democràtica del poble.

...la proposta del canvi de nom de l'escola l'ha feta el Consell Escolar i la Comissió de Memòria Històrica? Han llevat feina a la comissió

de nomenclàtor que es va crear fa un any i fins ara no s'havia reunit!

...tot i això, el nostre nomenclàtor suma un nou nom masculí? Encara ens falta fer molta feina per visibilitzar les dones a l'espai públic. La comissió de nomenclàtor ho hauria de tenir en compte!

...hi ha regidors que no poden dir el que pensen? I d'altres que no pensen el que diuen? Si els regidors no poden tenir opinió, els podem passar a funcionaris.

...a Son Gornals hi han de fer un parc fotovoltaic d'iniciativa privada? No seria més senzill començar a apostar per incentivar les plaques fotovoltaïques damunt les teulades dels edificis o cobrint zones d'aparcaments? Per allò de l'impacte paisatgístic...

...es veu que la gent de Porreres «no entenem» el concepte de pressupostos participatius, segons va dir la batlessa? Ens hauran de fer un croquis, però de ben segur «seran en positiu i amb perspectiva de futur», que bé ho repeteix.

PORRERES - tlf. 971 64 73 16

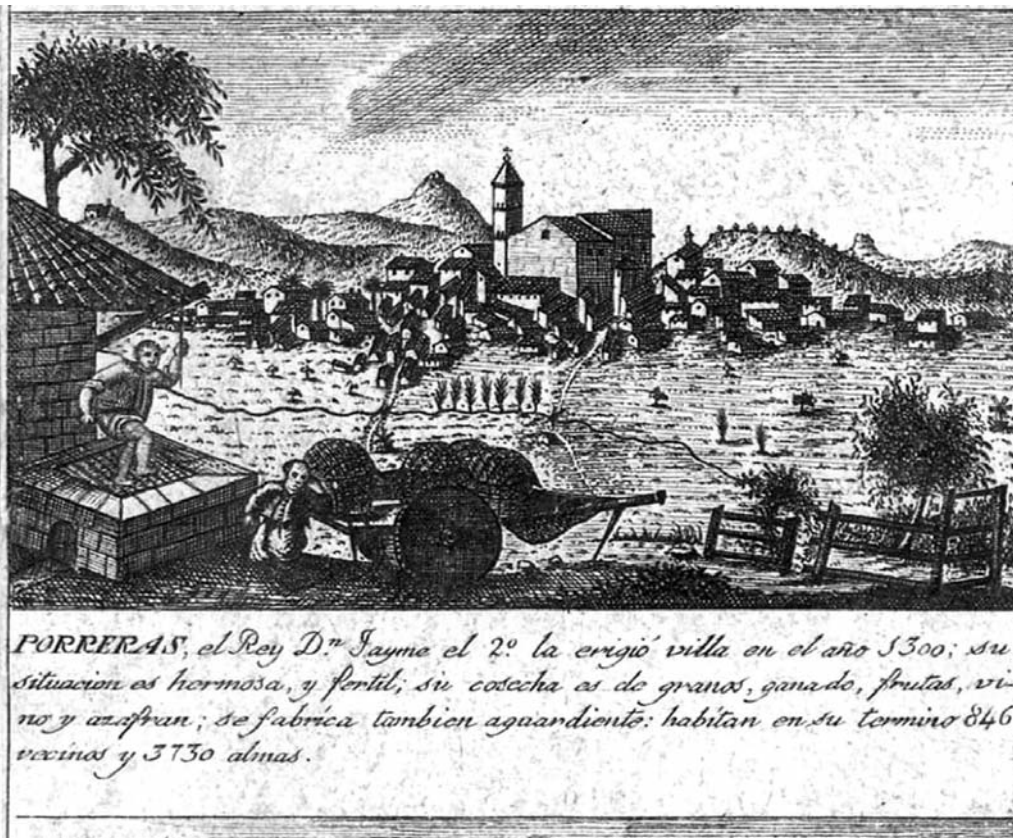
EL MOLÍ HIDRÀULIC D'ES PONT

Gabriel Noguera Vich

Sortint de Porreres cap a Vilafranca, adossat a la síquia de Banyeres hi ha un edifici molt singular que per les seves petites dimensions i el seu estat d'abandó pot passar desapercebut. Es tracta del molí hidràulic d'es Pont, una construcció d'un alt valor etnològic únic a la vila. Es tracta de l'únic molí hidràulic a Porreres que conserva tots els seus elements: la resclosa, la síquia de conducció d'aigua, l'aljub, el cacau i l'orbrador.

Els molins hidràulics són uns ginyes que van ser introduïts a Mallorca en època musulmana i permetien moldre farina, draps o altres productes aprofitant la força de l'aigua d'un riu, un torrent o una síquia. Aquesta tipologia de molí no s'ha de confondre amb els molins de vent aiguaders, més comuns i que van arribar a Mallorca a finals del segle XIX i servien per extreure aigües subterrànies mitjançant la força del vent, a Porreres encara es conserven alguns molins de vent aiguaders ben a prop del casc urbà.

A Mallorca els molins hidràulics són habituals en zones plujoses com la serra de Tramuntana, on hi ha cursos d'aigua constants i cabalosos en terrenys inclinats que propicien que l'aigua baixi amb força. En canvi, en els municipis del pla de Mallorca o el llevant aquest tipus de molins són escassos o gairebé inexistents i els trobarem associats a fonts, mines d'aigua, síquies o torrents amb un cabal abundant. Al nostre municipi la síquia de Banyeres és un dels pocs corrents d'aigua superficial que tradicionalment ha permès la utilització de la força hidràulica.

Tot i que aquest tipus de molins ja eren habituals a Mallorca en època musulmana, el primer testimoni documentat a Porreres és la llicència per a la construcció d'un molí al segle XV (BARCELÓ CRESPI 2001, 63). Al llarg del segle XVI també s'han trobat referències a molins d'aigua que evidencien que, tot i no ser abundants, existien (BARCELÓ CRESPI, 1996).

L'any 1785 el mapa del Cardenal Despuig ens va deixar amb un testimoni excepcional sobre la presència de molins hidràulics a Porreres; a la vinyeta que representa la vila hi ha un molí hidràulic en primer pla, cosa que indica que la presència de molins d'aigua era un tret distintiu d'aquesta població. A l'inventari que realitzà la Real Sociedad Económica de Amigos del País l'any 1784, hi consta un sol molí hidràulic fariner a Porreres. Un segle més tard, al *Die Balearen*, de l'Arxiduc Lluís Salvador, a l'inventari de molins que hi apareix no se'n cita cap (CANELLAS I SERRANO; MANERA ERBINA 1993, 70).

Així doncs sembla que a Porreres hi ha molins documentats des del segle XV tot i que el seu nombre sempre ha estat escàs. Actualment només conservam restes materials de dos molins hidràulics, les primeres són al costat del molí de vent fariner d'en Cinto, on es conserven les regates de la resclosa d'un antic molí hidràulic avui desaparegut, i les segones són les del molí hidràulic d'es Pont.

La importància de les restes del molí hidràulic d'es Pont són que a diferència del d'en Cinto, conserva totes les seves parts. El giny comença amb les restes de la resclosa a la síquia de Banyeres, que permetia elevar el nivell de l'aigua i desviar-la cap a la síquia del molí. A continuació, l'aigua s'acumulava a l'aljub del molí —encara conservat— i entrava al cacau, un espai on l'aigua feia girar una turbina que transmetia el moviment a les moles situades a l'obrador, al pis superior. Una curiositat del molí d'es Pont és que comptava amb dues turbines i dos jocs de moles. Tot i que les moles han desaparegut, encara es conserven restes significatives de les turbines i altres elements del seu mecanisme.

Després d'anys d'abandó, aquest bé patrimonial ha passat a mans de l'Ajuntament que en els darrers mesos ha procedit a netejar el seu entorn, cosa que ha facilitat el seu estudi. És d'esperar que en els propers anys es procedeixi a restaurar el molí i netejar l'edifici, recuperar la coberta i evitar que se segueixi deteriorant. També seria aconsellable reubicar els cartells de negocis privats que desvirtuen la façana de l'edifici i netejar pintades. Un cop restaurat, podria ser un element visitable, que serveixi per explicar a la ciutadania la importància de l'aprofitament de les energies tradicionals i la hidràulica del municipi i que dignifiqui l'entrada al poble.

BARCELÓ CRESPI, M. (2001). *Sobre Porreres II: Vol. II*. Maria Barceló Crespi.

BARCELÓ CRESPI, Maria. (1996, Gener). Algunes notes sobre molins. *Llum d'oli*, 51, 9-9.

CAÑELLAS I SERRANO, N. S., & MANERA ERBINA, C. P. (1993). *L'aigua, el vent, la sang: L'ús de les forces tradicionals a Mallorca*. Documenta Balear.

ELS GERMANS DE CAN ROCA

Catalina Garcia Garí i Cesca Roig Sampol

Fills i nets de pagesos, en Miquel (30) i en Joan Mora Monserrat (27) tenen les seves arrels ben lligades a la terra de son Oms. Ara n'estan satisfets, però quan eren més joves, sobretot en Joan, no tenia tan clar que aquest món fos per a ell «no és el mateix criar-te a un foravila de feina que a un foravila amb quatre plantetes i un llimoner».

Ambdós varen anar a escola a l'Escola Nova, en Miquel va estrenar l'IES Porreres quan va fer 3r d'ESO. En acabar l'escolarització obligatòria no sabia molt bé cap a on prendre i, finalment, es va decidir per fer un FP de Grau Mitjà d'Agrària a Menorca durant 3 anys. Va gaudir fent aquests estudis, va aprendre molt sobre ramaderia, especialment allò relacionat amb la cura i aprofitament de les vaques. Tot d'una que va tenir la formació i l'oportunitat, va començar a implantar el sistema que utilitzaven a Menorca amb les vaques frisonas, les que produeixen llet. La seva família feia servir els sistemes més tradicionals, els

que havien fet servir els seus avantpassats i va haver de convèncer-los per poder anar introduint noves formes de fer. A poc a poc, es va anar especialitzant en aquest camp i ara, bàsicament la seva economia està basada en la producció de llet de vaca. Les seves vaques estan molt ben cuidades, té el certificat de *Benestar Animal*, allò que en diuen *vaques felices* i és que s'ha preocupat bé d'anar introduint totes aquelles millores que poden fer que les vaques estiguin millor, la qual cosa fa que produeixin llet de més qualitat i visquin més anys amb millors condicions. «Aquest món és molt sacrificat i si tengués fills, no m'agradaria que s'hi dedicassin». Reconeix que, a certs moments, dubta molt que allò que està fent tenguí futur: «a Mallorca queden només devuit boveres, de joves només som tres que vulguem seguir, la resta en jubilar-se, tancaran. Per sobreviure has de cercar maneres, tenir molta imaginació, molta paciència... hem de lidiar amb la burocràcia, els preus, la meteorologia, els animals, els canvis de lleis... o t'adaptes, o mors». «El futur del foravila està en l'equilibri entre la feina tradicional i la modernitat».

En Joan té clar que no vol treballar al camp, en el seu cas, en acabar l'ESO va fer un grau mitjà de cambrer i després es va posar a fer feina d'ajudant de cuina i DJ ocasional, sobretot els mesos d'estiu, i la resta de l'any, per no treballar al camp, ajudava a la mare a la carnisseria. Va introduint el menjar preparat i es dedica més a la producció i la mare a la venda. Té la curolla de, a poc a poc, anar modernitzant la carnisseria, a fi que vagi agafant una

juaneda
miramar

Anàlisi Clíniques

Antònia Sastre Barceló
Farmacèutica

Consulta: Dilluns i dimecres
de 8:00 a 10 hores

Carrer Sa Galla 19 B
Tel. 971 64 70 84

Assegurances: Adeslas (no muface), Asisa, Agrupació
Mutua, Axa, Mapfre (no muface), Sanitas, DKV, Groupama,
L'Aliança, Caser, Fiatc...

floristeria i jardineria

CanMurtó

COMPOSICIONS FLORALS
PER A NOCES, COMUNIONS
I TOT TIPUS DE CELEBRACIONS

C/ Sa Galla, 92 - 07260 PORRERES
Tel. 971 647 053 - Mòvil. 689 689 667
Fax. 971 647 053

imatge més moderna. El seu principal objectiu està enfocad en la qualitat del producte que venen «si tu no t'ho menjaries, no ho serveixis». La pandèmia ha fet que la gent que abans comprava a grans superfícies s'apropés als petits comerços com el seu i comprovàs la gran qualitat del producte que ofereixen i per això han continuat comprant-hi.

És ben curiós que les seves aficions estan estretament relacionades amb la seva activitat laboral; a en Miquel li agrada visitar vaqueries o assistir a fires ramaderes d'altres indrets per aprendre i veure allò que fan els altres. En Joan és més sortidor, i els mercats li desperten la curiositat «m'agrada anar al mercat de l'Olivar i mirar la carn, fruita, verdura i el peix», el mateix passa quan menja alguna cosa que li agrada i pensa que ho podria elaborar per oferir als clients.

La relació entre els dos va més enllà del fet de ser germans, la complicitat i admiració que es tenen es percep durant

tota la conversa. Dos joves molt diferents, però que es complementen un a l'altre, feiners i bona gent. Dos joves de qualitat, un exemple de responsabilitat, estimació a la terra i de valorar el treball ben fet.

CA
NA MARIA

FRUITERIA

- Fruttes
- Verdures
- Fruits secs
- Productes ecològics

Tel.: 971 16 6771
C/ Agustí Font, 54 - Porreres

«DE CAMA D'ARANYA A CHIRIMIRI. QUÈ ENS HA PASSAT?» (II PART)

Miquel Tomàs Burguera

Parlava, a l'anterior número, de l'ús del català de Mallorca en meteorologia i com en les darreres dècades s'han anat introduint termes o expressions que no són pròpies del nostre territori. En aquesta segona part vull ser més optimista, i és que hi ha motius per ser-ho.

Des de ja fa dècades hi ha persones que s'han involucrat en el manteniment i difusió de la saviesa popular lligada a la meteorologia, i ho fan, des de diferents àmbits. Per una part, escrivint llibres o articles per tal que en quedi constància escrita, però també fent-ne difusió a través de xerrades o mitjans de comunicació, per intentar revifar el seu ús. Seria injust no mencionar a Joan Barceló Bauçà, el nostre veïnat, que des de diversos mitjans (TVE Balears, Última Hora i alguns més), ha fet, i fa, una gran tasca en aquest sentit.

És cert que des de la Televisió de Catalunya s'ha mostrat sempre una gran sensibilitat pel lèxic meteorològic específic de les Illes, però l'aparició d'IB3 ha suposat un abans i un després en aquest sentit, ja que l'ús del lèxic meteorològic específic de les Illes ha guanyat molt de pes a la televisió i a la ràdio, fet que ha contribuït a incrementar el coneixement d'algunes paraules que semblava que s'havien de perdre sense remei.

Em permetreu que mencionï també, tot i ser una experiència molt breu, que les persones que hi treballàrem vam intentar sempre posar el nostre granet d'arena en aquest sentit.

Per sort, aquesta tasca s'estén a altres àmbits, ja siguin més o manco formals, i que van molt més enllà dels mitjans de comunicació tradicionals,

com la Universitat de les Illes Balears, la delegació territorial de l'Agència Estatal de Meteorologia o també les xarxes socials. Especialment a Twitter existeix una petita comunitat de persones parlant de meteorologia/climatologia de les Illes en català, intenten així que la nostra llengua i la nostra saviesa popular tinguin també el seu espai en aquesta xarxa.

Enmig d'aquests esforços per recuperar l'ús d'algunes expressions tradicionals poden sorgir debats o conflictes lingüístics. I això passa amb una paraula tan nostra com *fibló*. A alguns racons de Mallorca *fibló* s'ha utilitzat històricament per referir-se a un fenomen meteorològic sobtat i advers. Així, es podia parlar tant de fibló d'aigua (per referir-se a un ruixat) com de fibló de vent (que podia ser, o no, un *tornado*). Actualment, però, es prioritza l'ús de *fibló* per referir-se a fenòmens tornàdics, tot i que molta gent ho emprava de manera genèrica per referir-se a qualsevol fenomen violent de vent. És més, també existeix un debat vers l'ús de *fibló* i *cap de fibló* com a sinònims o no, a més de veure si és necessari distingir lingüísticament entre els fiblons que tenen lloc a la mar (*mànega* en català de Catalunya) i els que tenen lloc a terra. Evidentment, són debats que involucren un nombre limitat de persones, però pens que és important que aquests debats existeixin si volem preservar una llengua rica en expressions pròpies vinculades al món de la meteorologia.

Si volem que en el futur aquestes paraules segueixin vives necessitem que la societat se les faci seves de nou. És cert que el grau de coneixença de determi-

nades paraules o expressions és prou notable. Així, *fibló*, *embat* o *rissaga* són prou conegudes. Ara bé, conèixer aquestes paraules és indispensable per assegurar-ne la supervivència, però no és suficient. Si no les utilitzam, tard o d'hora, moriran. Necessitem passar de la coneixença a l'ús. Necessitem que quan parlem del temps a la plaça, al bar o a les xarxes socials, fem ús d'aquestes paraules tan nostres. Tal vegada és comú sentir gent jove parlar de *fibló*, dins determinats àmbits l'ús d'*embat* també és prou freqüent, però quanta gent jove coneixeu que parli "d'en Jordà" o que digui "fa cama d'aranya" en lloc de dir simplement "plou"?

PLUVIOMETRIA

Germanes Barceló-Crespí

JULIOL

TOTAL0,0 litres/m²

AGOST

Dia 304,8 litres/m²

TOTAL4,8 litres/m²

SETEMBRE

Dia 114,8 litres/m²

Dia 45,1 litres/m²

Dia 111,0 litres/m²

Dia 157,5 litres/m²

Dia 204,5 litres/m²

Dia 210,4 litres/m²

Dia 220,7 litres/m²

Dia 301,1 litres/m²

TOTAL35,1 litres/m²

IN MEMORIAM ENS HA DEIXAT UN ARTISTA

Joana Mora Cerdà

Miquel Segura Miró va néixer a Porreres l'estiu de 1960 en el si d'una família amb inquietuds artístiques i culturals. No hi havia concert, ball, carnaval, teatre; en definitiva, festa que en Miquel, els seus pares, en Toni i na Maria, i les seves germanes no hi participassin com a membres actius o, si més no, com a col·laboradors en les tasques d'*atrezzo*: decorats, vestuari, maquillatge...

En Miquel, a més de participar amb la Coral de Porreres com a cantaire, va ser amb el grup de teatre *Pàssera* de l'Agrupació Cultural on desenvolupà la seva vena artística en els escenaris. Fou la segona meitat de la dècada dels anys 70 quan en Miquel entrà a formar-hi part. Aquest grup de teatre el conformaven els socis i les sòcies més joves de l'Agrupació.

Les obres en les quals participà foren: *Ca Nostra* de Joan Mas, *L'amo de Son Magraner* de Pere Capellà —on ell va ser el protagonista— i les *Rondalles Mallorquines* d'en Jordi des Racó adaptades al teatre pels mateixos membres del grup (Festes de Sant Roc 1980). A més, l'any 1981, concretament els dies 7, 8, 9 i 10 de maig, en Miquel participà en l'obra *Siau Benvinguts* d'Alexandre Ballester que es representà al Centre Parroquial de Porreres. Uns anys després, quan en Miquel ja tenia el forn en el carrer de

l'Almoina, a l'antic forn de Can Pistola, organitzà, juntament amb altres botiguers, començos i bars del mateix carrer, una festa de carnaval que va tenir un gran èxit entre la joventut del poble.

Un artista de la pastisseria, un artista en els escenaris i una gran persona. En Miquel ens va deixar dia 1 de setembre de 2021.

El nostre més sincer condol a tota la família.

Miquel Segura amb
Joan Barceló Bauçà.
Dia 21 de maig de 1977

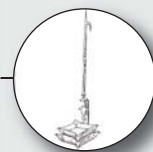

Miquel Segura amb Joan Vidal Moi
i Miquel Ramonell.
Dia 19 de maig de 1977.
Fotos cedides per Andreu Barceló Nicolau.

LA VEU DE LES ENTITATS

Redacció

LA VISIÓ DEL PAPER DE L'AGRUPACIÓ DES DEL PUNT DE VISTA D'ALTRES ENTITATS PORRERENQUES

En motiu de la celebració dels cinquanta anys de la fundació de l'entitat editora d'aquesta publicació i amb la intenció de fer extensiva la participació a la nostra revista a les diferents entitats de la vila, s'ha demanat a veure quin paper pensen que ha de tenir a dia d'avui l'Agrupació Cultural en el poble de Porreres.

La resposta del GRUP FOR-MENTOR ha estat la següent:

Quan l'any 1971 es va fundar l'Agrupació Cultural de Porreres els seus objectius eren divulgar i promocionar la nostra llengua i cultura i també salvaguardar el patrimoni cultural i natural de les Illes Balears i particularment el de Porreres. Atesa la situació actual a casa nostra i arreu del món, aquells objectius inicials es poden considerar plenament vigents a hores d'ara.

La llengua i la cultura catalanes mai no han deixat d'estar assetjades i entrebancades pels seus poderosos adversaris i només gràcies a un gran esforç col·lectiu i de nuclis com l'Agrupació Cultural de Porreres han pogut ser defensades. Tanmateix, als darrers anys, l'ascens de l'extrema dreta ha suposat un problema afegit i s'ha de mantenir una actitud molt vigilant perquè en qualsevol moment podem trobar-nos, si les circumstàncies es posen a

favor dels nostres adversaris, amb una vertadera embranzida contra la nostra llengua i cultura. L'objectiu fundacional, per tant, s'ha de mantenir amb forces renovades.

Però una Agrupació Cultural com la porrerenca, si la seva vocació és impulsar la cultura en un sentit ample, podria també dinamitzar i facilitar el coneixement per part de la ciutadania de Porreres de qüestions generals de gran pes social, econòmic i polític com són, per posar uns exemples, la salut pública i les pandèmies, el canvi climàtic i la crisi energètica, els drets de les dones i la violència que pateixen i un segurament llarg etcètera. Moltes vegades aquesta feina es podrà fer en col·laboració amb altres entitats específiques tant de dins com de fora del poble, amb la qual cosa l'Agrupació Cultural també podrà exercir una mica d'eix vertebrador de col·lectius de diferents àrees d'intervenció social.

Dins de l'àrea d'intervenció cultural de l'Agrupació es podria incloure l'impuls de manifestacions artístiques musicals, de dansa, tea-

trals, cinematogràfiques, etc., procurant que, al mateix temps que siguin innovadores i atractives, es vehiculin a través de la nostra llengua. Això és important, atès la constant tendència a la castellanització de les arts i de l'oci que imposen els grans mitjans i a la qual sovint se sotmeten els mateixos poders públics.

Finalment cal dir, per molt que resulti obvi, que l'Agrupació ha de mantenir la seva revista *Llum d'Oli* i les activitats del Grup Excursionista de Porreres. La revista com a mitjà de difusió amb llarga tradició i el GEP com un grup amb caràcter esportiu i saludable que promou el coneixement lúdic de la nostra terra.

En síntesi, en la nostra opinió, l'Agrupació hauria de mantenir i reforçar el paper que tradicionalment ha tingut, que ara es torna a convertir en molt important, alhora que s'obri, en la mesura de les seves possibilitats, cap als nous espais de difusió cultural que adès esmentàvem.

**La resposta de la
CORAL DE
PORRERES
ha estat la se-
güent:**

Des de la Coral
pensam que el paper de l'Agrupació
Cultural dins Porreres seria:

continuar amb la tasca de pro-
moure l'interès per la cultura, la
llengua, el pensament crític, el co-
neixement de la nostra història...
com ha fet durant aquests 50 anys.

**La resposta de
l'ESCOLA
DE MÚSICA i
d'ARTS I SONS
COOP.**

ha estat la següent:

Fomentar i facilitar la cooperació
entre entitats culturals del poble de
Porreres.

**La resposta de l'ASSOCIA-
CIÓ DE PERSONES
MAJORS ha estat
la següent:**

Ha de tenir
com a finalitat
primordial, to-
tes aquelles acti-
vitats que tendeix-
in a potenciar i fomentar la cultura
en tots els aspectes i expressions.
Un centre per a la trobada, la bar-
reja i la creativitat social. Contribuir
a transformar la realitat en què vi-
vim. Concebre la cultura com eina
de transformació.

**La resposta dels
AIRES DE
MONTI-
SION ha estat
la següent:**

Des dels Aires de
Montisón pensam que l'Agrupació
Cultural ha exercit i exerceix un
bon paper al nostre poble. Orga-
nitzar activitats, conferències, ta-
llers... que promouen la cultura i la
llengua no és tasca fàcil i ho han es-
tat fent des de fa 50 anys. Tal ve-
gada hi podria haver més activitats
adreçades o pensades per als joves,
que són els que participen manco.

**La resposta de la
COOPERATIVA
ha estat
la següent:**

Des de la Co-
operativa valo-
ram la gran im-
portància que té
dins el nostre poble la cultura, tra-
dició, història, el dia a dia i el fu-
tur. Des de l'Agrupació i per mitjà
de la seva revista s'ha intentat sem-
pre oferir informació viva. És cert
que amb les xarxes socials estam
més assabentats del que passa a
diari, però les persones més grans
—i també les més joves— els
agrada llegir tranquil·lament i in-
formar-se del que passa al poble.

Aquest darrer any que venem la re-
vista a la Cooperativa, ens ha cridat
molt l'atenció la curiositat de gent
d'altres indrets per la nostra revista
Llum d'Oli.

Molt bona feina i seguïu així per fer
créixer un poble, Porreres.

BAR
CA'N
GUILLEM
ENTREPANSTAPESPIZZES

AV. BISBE CAMPINS, 1 PORRERES 971 647 495

Estanc Can Poo

Segells de goma. Tota casta d'impresos d'impremta.

Havans gravats per a festes.

Llibres de text. Revistes. Articles de papereria.

Juguets. Perfumeria. Articles de regal

Avinguda Bisbe Campins, 12 • Porreres.

Tel. 971 16 66 36 - Fax: 971 64 70 24

PORRERES I PORRERA: TOT EL CAMÍ EN COMÚ (II)

Francesc Delpueyo Aceña

A l'article anterior es va parlar dels primers contactes i intercanvis entre els porrerencs i porrerans, de com es va obrir un nou camí per les dues viles germanes.¹ Com va continuar la història i es va dur a terme l'oficialització de l'agermanament és el que es vol exposar aquí.²

Fou el juny de 1997 quan es van signar les actes d'agermanament per part de l'Ajuntament de Porreres i el maig del 2000 per part de l'Ajuntament de Porrera. Entre aquestes dues dates és quan el 1998 la Coral de Porreres va visitar Porrera³ i el 1999 es va celebrar un homenatge a Miquel Martí i Pol al poble prioratí.⁴ I entrats al nou mil·lenni, al mateix any 2000, cent divuit porrerencs i la Filharmònica Porrerenca van assistir a l'acte d'agermanament de Porrera.⁵ El mateix any es va celebrar un concert del cantautor català Lluís Llach a Monti-Sion, per commemorar els set-cents anys de la vila de Porreres.

El 2001, en Sal·lustià Àlvarez Vidal (en aquells moments alcalde de Porrera) i la Fina Durán Sánchez recorden molt bé la visita oficial del consistori de Porrera a la vila germana.⁶ Aquell mateix any, molt intens pel que fa a les trobades entre les viles germanes, es va fer el pregó de la Festa Major de Porrera per part del porrerenc Bernat Bauçà Garau,⁷ així com un campament d'estiu del Grup d'Esplai de Porreres a Porrera.⁸

Tres anys després, el 2004, en Lluís Llach va celebrar un nou concert en homenatge a la Filharmònica Porrerenca,⁹ entitat que poc després va visitar de nou Porrera.¹⁰ Un any després, el 2005, en Sal·lustià (encara alcalde de Porrera) va fer el pregó per les Festes de Sant Roc.¹¹ I és el 14 d'abril de 2007 quan es va celebrar el bateig dels gegants de Porreres, en Roc i la Bet, apadrinats pels gegants de Porrera, lo Molló i la Garranxa.¹²

Arribats aquí, malauradament, va haver-hi un distanciament d'uns quants anys. Però és sobretot gràcies a la insistència d'en Bernat i l'Agnès Vanrell Sureda, també de Porreres, juntament amb en Jonàs Macip Simó i en Martí Grau Crusat, els dos de Porrera,¹³ que l'agermanament entre les dues viles va guanyar força de nou.

Marcant un punt de reinici, el 2012 van entrar en joc la Batukada Infernal de Porreres i la nova colla de Gegants i Grallers de Porrera (sorgida el 2007). Aquell any va ser clau i els intercanvis es van intensificar i van guanyar més força que mai. De nou, Porreres va anar a Porrera i Porrera va anar a Porreres, on les dues associacions culturals mencionades van ser les verdaderes protagonistes, consolidant nous intercanvis després de tants anys.¹⁴ D'aquell mateix any és interessant destacar la participació de Porreres a la Festa Major de Porrera (novembre)¹⁵ i l'amollada de coloms del Club Columbòfil porrerenc a la vila veïna.¹⁶ El 2012 és l'any que es va donar l'agermanament oficial entre les dues viles.¹⁷ El 2013 es pot destacar la visita dels cellers de Porrera a Porreres.¹⁸ I el 2014 es va fer un nou intercanvi oficial entre les dues viles germanes, de nou amb les dues associacions culturals al capdavant.¹⁹ A partir de 2015 i fins a l'actualitat, els intercanvis han esdevingut més aviat personals, però no menys intensos.

S'ha de destacar que el novembre de 2017, com a gest de solidaritat amb el govern legítim de Catalunya, es va suspendre la Festa Major de Porrera i el pregó de divendres que havia de donar inici a la festa, es va transformar en un acte de suport als polítics represaliats, on van intervenir persones de Porreres que s'havien desplaçat juntament amb el grup d'Aires de Monti-Sion. I per Sant Roc de 2018 (quan en Jonàs era alcalde), l'Ajuntament de Porrera va estar convidat a la Festa Major de Porreres: va participar a una cercavila-processó per assistir a la missa solemne de Sant Roc. Per anar acabant, també és important destacar que uns mesos després, a la Festa Major de Porrera (novembre), a la mateixa vila es va oficialitzar l'agermanament amb la vila empordanesa Verges, on van participar activament alguns porrerencs.²⁰

I per acabar, no deixa de ser curiós i molt destacable que gràcies als intercanvis van sorgir noves parelles entre les dues viles germanes i, al cap del temps, fins i tot casaments, aquest fet reforça encara més els vincles entre porrerencs i porrerans. Però de nou, això és una altra història.

Adreça electrònica per aportacions: agermanamenthistoria@gmail.com

Bibliografia i webgrafia

BAUÇÀ GARAU, Bernat i VANRELL SUREDA, Agnès (2016). "Agermanament Porrera-Porreres". A: MÓRA MULET, Gaspar (coord.). *Actes de les V Jornades d'Estudis Locals*, Porreres: Ajuntament de Porreres, pp. 201-208.

TOMÀS RAMIS, Pau (16 de gener de 2008). "Gegants mallorquins (31). Gegants de Porreres". A: *Diario de Mallorca (Diari de l'escola)*, pp. 4. Recuperat de <https://es.scribd.com/document/19874951/Gegants-de-Porreres> (consultat l'1 de setembre de 2021).

Amb la col·laboració de: Sal·lustià Àlvarez Vidal, Bernat Bauçà Garau, Fina Durán Sánchez, Martí Grau Crusat, Jonàs Macip Simó i Agnès Vanrell Sureda.

1 Aquest primer relat va ser possible principalment gràcies a les paraules i la informació proporcionada per Joan Barceló Bauçà.

2 Fent un petit repàs de tots els intercanvis entre les dues viles que es van recopilar a l'article anterior (1984-1995), aportant nova informació, destaca el següent: el 1984 l'Agrupació Cultural va visitar Porrera; el 1988 la tercera edat i l'Ajuntament de Porreres van visitar Porrera; el 1993 lo Molló i la Garranxa (gegants de Porrera) van visitar Porreres amb el Consistori porrerà; i el 1995 es va celebrar la calçotada solidària a Porreres (a causa dels aiguats de l'octubre de 1994 a Porrera la qual va recaptar 400.000 pessetes). Per a més informació de totes aquestes trobades es recomana consultar: BAUÇÀ GARAU, Bernat i VANRELL SUREDA, Agnès (2016). "Agermanament Porrera-Porreres". A: MÓRA MULET, Gaspar (coord.). *Actes de les V Jornades d'Estudis Locals*, Porreres: Ajuntament de Porreres, pàg. 201-208.

3 Joan Barceló va fer referència d'aquest fet a l'anterior escrit.

4 Va assistir-hi el regidor de festes Bernat Bauçà Garau en representació del consistori porrerenc.

5 La Filharmònica va oferir un concert i els xeremiers van animar els carrers de Porrera juntament amb els grallers de la vila.

6 També ressenyada a les *Actes de les V Jornades d'Estudis Locals* (2016).

7 Un dels principals impulsors de totes les iniciatives entre els dos pobles.

8 Un total de 97 nens i nenes de Porreres van assistir al campament.

9 Per celebrar el 150 aniversari de la Filharmònica de Porreres.

10 Celebrant un concert a l'Església del poble.

11 Es va fer un tast de vins dels dos municipis.

12 Es recorda molt bé com va ploure a botes i barrals tot el cap de setmana; aquests van ser dos actes més que es van dur a terme en mesos posteriors. Per a més informació al respecte es recomana consultar: TOMÀS RAMIS, Pau (16 de gener de 2008). "Gegants mallorquins (31). Gegants de Porreres". A: *Diario de Mallorca (Diari de l'escola)*, pp. 4. Recuperat de <https://es.scribd.com/document/19874951/Gegants-de-Porreres> (consultat l'1 de setembre de 2021).

13 En aquells moments, en Jonàs era regidor de l'Ajuntament de Porrera i en Martí col·laborava amb els Gegants i Grallers de Porrera, també havia president de l'associació cultural durant tres anys (2007-2010).

14 El 2012 fou un any molt important i especial, ja que tant les relacions institucionals i d'entitats com les personals es van intensificar més que mai.

15 Tal com s'esmenta a les *Actes de les V Jornades d'Estudis Locals* (2016), "festa de Cuina i vins a Porrera", destaca que en aquesta ocasió van ser convidats els dos cellers de Porreres: Mesquidamora i Can Feliu.

16 Amb motiu del 75 aniversari de l'entitat.

17 Les visites que es feien d'un lloc a l'altre, molt nombroses, eren sobretot per les festes majors de cada localitat, que com s'ha mencionat eren intercanvis culturals sobretot organitzats per la batucada de Porreres i els Gegants i Grallers de Porrera. En tot això, la darrera entitat va percebre la manca d'ajudes per part de l'Ajuntament de Porrera d'aquells moments (sobretot des d'un punt de vista econòmic), a diferència de l'Ajuntament de Porreres d'aquells moments, que van col·laborar en tots els aspectes i molt activament quan els Gegants i Grallers de Porrera van anar a la població illenca.

18 Organitzat per la Confraria dels amics del vi de Porreres en col·laboració de l'Ajuntament de Porreres, organitzant un tast amb vins del Priorat.

19 La Batucada Infernal de Porreres i els Gegants i Grallers de Porrera.

20 Es va celebrar un acte oficial (on va intervenir en Bernat de Porreres), el ball de jotes i l'encantada de la coca, entre altres actes culturals i socials. La participació dels veïns de Porreres va ser molt engrescadora.

JA HI TORNAM A SER, A LA PARADA DE LES CEBES!

CEIP Escola Nova

Cada setembre la mateixa vessa,. Sí, vessa de començar amb les rutines diàries; o no, ganes de ja tenir-ne i així controlar-nos un poc més.

Què us hem de contar del nostre inici de curs? Com sabeu, estam en obres, unes obres ben necessàries! Durant l'estiu ens havien de fer tot el que implicava reformar la part vella de l'edifici. Ho varen fer, duen bon ritme d'execució, però hi havia nervis. Era el dia abans i encara hi havia fusters, electricistes... per dins les aules d'infantil, per això es va decidir començar un dia després del que marcava el calendari escolar. No podia ser, les classes no havien pogut ser muntades ni netejades.

Però els cursos de primària sí que varen poder començar el divendres 10, el dia que tocava.

Tot i així, l'horabaixa abans del dia d'inici, l'equip de neteja contractat per l'Ajuntament i gran part del claustre, amb ganes i il·lusió vàrem canviar els bolígrafs i l'ordinador, per un pedaç i una granera per tal que el nostre alumnat trobàs l'escola en les condicions que ells es mereixen. Va ser divertit i esgotador alhora, però pensant que ho fèiem pel nostre alumnat, en teníem més ganes.

Començaren les classes amb la mateixa il·lusió i nervis de cada any. Les mateixes carones de felicitat de retrobar-se amb els companys que les vacances d'estiu han allunyat i els nervis dels petits que entren per primera vegada a la nostra escola. Són uns dies realment especials els de l'inici de curs: moltes emocions i bons moments per recordar.

Malauradament, aquest curs tampoc podem tenir la nor-

malitat que voldríem per causa de la pandèmia, però a les escoles ens adaptam a les mesures que ens imposen les autoritats i la veritat és que seguim cap endavant.

Aquestes obres que tenim en marxa i que es preveu que acabin el gener de 2022 canviaran molt la fesomia del nostre centre i ens permetran poder fer la nostra feina en unes millors condicions que les que tenim ara mateix per manca d'espai. És una evidència que l'escola ha quedat petita, que el nostre poble ha crescut i que les necessitats no són les mateixes que les que teníem el 2001, quan es va fer la primera ampliació de l'escola.

I aprofitant que canviarem la nostra fesomia, hem pensat que era ben hora d'agrair a la persona que va posar els fonaments d'aquest edifici nostre. Han estat molts anys d'oblit i ara hem decidit canviar-li el nom i posar-li el nom de Climent Serra i Servera.

Cada curs triam un tema com a eix per iniciar projectes, els noms de les classes... i enguany hem trobat que el tema més indicat és saber més de la "Història de la nostra escola", per tal motiu, ja hem començat. Els professors hem compartit una xerrada d'en Tomeu Garí per explicar-nos qui era en Climent Serra, i ja tenim previst una sèrie més d'actes i activitats.

Però, encara que canviem de fesomia i de nom, el nostre esperit continuarà sent el mateix que ens ha impulsat a fer feina per l'educació de tot el nostre alumnat, intentant que surtin bones persones del nostre centre i que en guardin un bon record vagin on vagin.

Ànims que aquest curs que acabam d'encetar segur que ens durà molts canvis positius!

L'ESCOLA NOVA I CLIMENT SERRA SERVERA, UNITS PER SEMPRE

Bartomeu Garí Salleras

Climent Serra Servera *de can Banyat* va néixer a Porreres el 12 d'abril de

1907. Era fill d'Antoni Serra Picornell i Maria Servera Escarrer. Estava casat amb Margalida Blanch Bauçà *de can Celos* i tenien dos fills. Vivien a una casa que feia cantonada entre els carrers San Roc i d'en Cerdà. Era un mestre d'obres emprenedor i un home molt actiu dins les forces esguerranes. Fou president del sindicat Fraternitat Obrera de Porreres i president d'Esquerra Republicana Balear de Porreres, en substitució de Climent Garau Juan *Marió* quan aquest fou elegit batle de Porreres, el mes de març de 1936. A finals d'abril i després d'haver guanyat la subhasta, va començar a dirigir les obres de construcció de la nova escola pública de Porreres.

El començament de la Guerra Civil espanyola va fer que es paralizassin aquestes obres. Únicament s'havien fet les escombres, un dipòsit d'aigua i un petit magatzem per guardar les eines. El matí del 15 d'agost de 1936, Climent Serra Servera fou arrestat i més tard, empresonat a *Cals Hermanos* al carrer Lluís, juntament amb altres porrerencs. L'endemà, foren assassinats. Amb la seva desaparició, la seva vídua, Margalida, els seus fills, en Climent —que ens va deixar fa molt poc temps— i l'amo en Toni *de sa Ford*, a més dels seus familiars més pròxims foren assetjats d'una manera desmesurada i hagueren de tornar els doblers que el mestre d'obres ja havia disposat a l'Ajuntament com a fiança per la construcció del nou centre escolar. Mai reberen res.

85 anys després dels fets, el col·legi Escola Nova passarà dir-se CEIP Climent Serra i Servera. És mereixedor que Climent Serra i Servera rebi aquest reconeixement? La meua contesta és un sí rotund.

Aquest homenatge és una reivindicació històrica de feia anys i que va molt més enllà d'un canvi de nom. El mestre d'obres porrerenc representa un dels exemples més sagnants de la repressió feixista que es va exercir al nostre poble durant la Guerra. El mes d'agost del 36 fou assassinat i cremat amb benzina en un fogatera davant l'antic cementeri de Manacor. Una vexació i escarni que també va patir la seva família. El seu cunyat, Andreu Blanch Bauçà *Celos* fou assassinat a Palma el mes d'octubre de 1936 i, durant la postguerra, la germana de Climent, Francisca Serra fou internada a l'hospital Psiquiàtric de Palma on va morir al cap de poc temps.

Climent Serra també simbolitza les persones que lluitaren en cos i ànima per aconseguir la construcció d'un nou centre escolar públic a Porreres. De nit vigilaven el solar perquè els falangistes no robassin les eines dels picapedrers i de dia es passejaven amb els seus fills explicant que gaudirien d'una "Escola Nova" on podrien estudiar i aprendre. Per defensar una escola pública reberen tot tipus de represàlies. Tots els membres del Consistori porrerenc encapçalats pel batle *Marió* que decidiren iniciar les obres foren perseguits i assassinats. Quasi tots els picapedrers que construïren les escombres, el dipòsit d'aigua i una casa per les eines al solar de l'Escola Nova foren detinguts i alguns d'ells tastaren l'oli de motor. Tot el que feia olor d'escola republicana fou desmantellat i eliminat.

Climent Serra també és l'exemple de persones o famílies que patiren confiscacions i robatoris dels seus bens. Els nous mandataris franquistes, tot i que ho aprovaren en un ple de l'Ajuntament mesos després d'haver començat la Guerra, mai tornaren els doblers que ingressà a les arques municipals el 2 de maig de 1936 en concepte de la fiança provisional, unes 12.000 pessetes, ni tampoc abonaren les obres realitzades al solar de la nova escola, unes 15.000 pessetes. La seva esposa va haver

de retornar els doblers que el seu espòs havia demanat a una entitat bancària per fer front a la gran obra que estava valorada en unes 240.000 pessetes. La família de Gaspar Oliver Nicolau *de son Oms*, que va compartir la mort amb Climent Serra, també hagué de fer-se càrrec del crèdit perquè havia avalat el mestre d'obres. Les dues viudes, Margalida Blanch i Margalida Mas Llaneras pagaren centísim a centísim el deute. D'aquest fet en tenim constància ja que les seves famílies guarden algunes lletres que pagaren. Mai reberen cap doblor, ni cap estri, res.

D'aquesta manera tan cruel va quedar aturada la construcció de la nova escola pública de Porreres. No seria fins el mes d'abril de 1976 quan es va inaugurar el nou centre escolar, el qual inicialment li posaren el nom de *Colegio Nacional Mixto*, però que després amb el anys passà a denominar-se Escola Nova en referència al nom popular que el solar havia adquirit des del 1936. Per això, el topònim Escola Nova no desapareixerà mai, perquè recorda l'anhel i l'esperança d'aquells republicans d'esquerra —entre ells el mestre d'obres Climent Serra, el batle Climent Garau *Marió*, el mestre d'escola Miquel Ximelis Bisquerra *Cotó*, entre d'altres— que lluitaren perquè els nins i nines de Porreres tinguessin un centre escolar públic amb totes les condicions higièniques i educatives del moment. Els noms d'Escola Nova i de Climent Serra Servera perviuran per sempre, com havia de ser.

M'enorgulleisc de la iniciativa proposada pel claustre del CEIP Escola Nova, que fou avalada per la Comissió Memòria Històrica de l'Ajuntament de Porreres i aprovada pel consistori municipal de Porreres en sessió plenària del passat 27 de setembre amb els vots favorables dels regidors del PI, PSOE i MÉS per Porreres. Si hi ha persones o col·lectius que no hi estiguin d'acord, com va dir un personatge històric, que tirin la primera pedra.

L'ARQUEOLOGIA ÉS PER ALS ESTIUS, O EN AIXÒ S'OBSTINEN

Enric Ragnar Backman Pyllkkanen, arqueòleg codirector

Participants a la jornada de voluntariat al talaiot de Baulenes
(Foto D. Hernández 2021).

Puntualment amb l'arribada de l'estiu, els membres de l'equip¹ del Projecte Arqueològic de Porreres, recolzats per l'Ajuntament i pel Departament d'Història Antiga de l'UIB, hem tornat a les tasques de recuperar el patrimoni arqueològic del terme.

A la present campanya de 2021, encara en marxa, han estat atesos dos jaciments: d'una banda, el talaiot quadrat dels Pagos, en el qual hem fet feina des de 2019 i que trobam dins de la possessió que li dona nom. De l'altra, el jaciment del talaiot circular de Baulenes, intervingut per primer cop, que es troba en direcció oposada, al vessant sud del terme. Els projectes s'han centrat en aconseguir que siguin accessibles al públic i perquè s'hi puguin dur a terme activitats de caire educatiu i cultural, que també formaran part d'una futura ruta cicloturística.

Vàrem inaugurar la campanya al jaciment de Baulenes amb les pertinents tasques de documentació, topogràfica i fotogràfica, que incloïa la fotografia aèria amb drone. Seguidament, duguerem a terme una jornada de vo-

luntariat, recolzada per l'Ajuntament, per tal d'eliminar la vegetació que cobria el talaiot i el seu voltant.

Tot i això, el gruix de les tasques s'ha centrat en el jaciment del talaiot dels Pagos. Es va començar amb la neteja vegetal del monument, sestador adossat i les àrees perimetrals. A continuació, es va dur a terme l'espeditament del material lític procedent de les activitats agràries modernes, acaumulat al voltant del talaiot i que no permetia apreciar-lo, a la vegada es varen precisar els límits de la façana est. A l'àrea dels accessos, el mestre

marger Gori Barceló va rehabilitar els marges moderns, que es trobaven molt malmesos. En tercer lloc, s'està delimitant l'espai arqueològic amb una tanca lleugera de fusta, instal·lada per l'empresa Obres i Construccions Tomeu Rosselló, SL, que permetrà delimitar l'àrea de respecte del talaiot i aconseguir l'equilibri entre els usos públics del jaciment i els agrícoles i ramaders propis de la finca.

Queda clar que l'arqueologia no es tracta només d'excavar; tot i que aquesta és la part més vistosa dels nostres treballs, són moltes altres les tasques que ens pertoqueuen.

¹ Composició de l'equip d'arqueòlegs: Jaume Servera Bibiloni, Enric-Ragnar Backman Pyllkkanen, Sebastià Amer Rotger, amb caràcter honorari Noèlia Munar Cruz (directors); Adrià Ruiz Rosselló, José Martorell Rodríguez, Marc Pérez López, Iván Mendoza Peña, Llorenç Frau Perelló, Joel Bellviure Pérez (tècnics i auxiliars). Agraïment als voluntaris: Gaspar Mora Mulet, Ramón Martín Gordon, Domingo Hernández Jiménez, Sebastià Amer (pare), Toni Edo González, José Vicente Jiménez Ribas, Neus Jiménez Ribas, Margalida Siquier Barceló, Andreu Vidal Siquier.

L'equip arqueològic engrescat en l'espeditament al jaciment d'Es Pagos.
(Foto. E. R. Backman 2021)

REPRESENTACIONS DE LA VENERABLE ISABEL CIFRE A PORRERES

Andreu G. Veny i Miró

En la pietat religiosa de les dones d'entre l'Edat Mitjana i l'Edat Moderna destaca la figura d'Isabel Cifre (1467-1542), descendent d'una família de Pollença però nascuda a Ciutat. La va educar una família profundament cristiana i gràcies a les seves múltiples virtuts va ser considerada santa en vida. Arran de la seva inclinació a tenir visions, aparicions i profecies, les monges jerònies tingueren interès en què ingressés al seu monestir. Però, finalment, sor Isabel Cifre, dirigí el col·legi de la Criança. Durant la seva direcció, el col·legi va esdevenir un referent per a les formacions morals i humanes de les joves nobles. La Criança assolí tal prestigi que l'emperador Carles V hi va internar la filla del rei de Bugia. La consideració que li tenia el poble de Mallorca li va proporcionar una gran autoritat en els assumptes sociopolítics. D'aquesta manera, es va enfrontar amb els agermanats el 1521. Però això no és tot, també actuava de mediatra dins les lluites dels diversos bàndols. Un cop morta, el bisbe, el virrei i els jurats escrigueren al papa Pau III perquè promogués la seva causa de canonització. Aquesta s'inicià i avui en dia sor Isabel és considerada Venerable.¹

A la rectoria hi trobem un llenç que la representa. El fet de tenir aquesta pintura deixa patent la devoció i el respecte que li manifestava el poble mallorquí, no debades, també va arribar fins a Porreres. Però també a l'Oratori de Sant Felip Neri hi trobam una altra representació, que tot i provenir de Can Cererol de Ciutat,² fou situada al parlador gran o sala bona, que era un lloc preferent de la casa pel fet que s'hi celebraven les reunions dels pares i germans felipneris.

La pintura de la rectoria mesura 1,32 x 0,97 metres i representa sor Isabel agenollada davant d'un sant Crist crucificat, i acompanyada de sant Vicenç Fer-

rer que predica damunt d'una trona i de sant Agustí. Aquests dos sants no tenen cap vinculació amb sor Isabel, però solen ser recurrents pel fet de ser devocionals. Aquesta pintura sembla repintada, aquest fet explicaria el motiu de perquè sant Agustí ha perdut part dels seus atributs.

Pel que fa al llenç que trobem a Sant Felip, mesura 1,19 x 1,01 metres i representa un episodi de la vida de sor Isabel que tengué lloc el 1493, en plena pesta d'en Boga.³ Hi trobem a sor Isabel, agenollada davant del Sant Crist dels Lliris de la basílica de Sant Miquel de Ciutat, suplicant la fi de la pandèmia. Sor Isabel veu baixar dos àngels amb lliris que són els que ella va repartir per curar la pandèmia.

Amb aquesta breu comunicació, en motiu dels 500è aniversari de la revolta agermanada, donem a conèixer les representacions de la Venerable Isabel Cifre que trobem dins el patrimoni sacre porrerenc, que havia caigut en l'oblit i del qual no es tenia constància documental.

Bibliografia

BARCELÓ, Maria (2017). *Beguines i beates mallorquines a la tardor medieval*. Lleonard Muntaner editor, Palma.

BERNAT, Margalida (2005). *Dones i revolta La presència femenina a les Germanies (Mallorca, 1521 - 1523)*. BSAL 61, Palma. P. 71-94.

MATEU, Gabriel (1986). *Sor Isabel Cifre (1467 - 1542) Fundadora del colegio*

Llenç de sor Isabel Cifre a la rectoria.

Fotografia: Miquel Àngel Cabrer Sureda.

de la Crianza. Ediciones Cort, Imprenta Politécnica, Palma.

RIERA, Llorenç i ROSSELLÓ, Joan (1992). *La Congregació de l'Oratori de Sant Felip Neri de Porreres*. Imprenta Politécnica, Palma.

1 MATEU, Gabriel (1986). *Sor Isabel Cifre (1467 - 1542) Fundadora del colegio de la Crianza*. Ediciones Cort, Imprenta Politécnica, Palma.

BARCELÓ, Maria (2017). *Beguines i beates mallorquines a la tardor medieval*. Lleonard Muntaner editor, Palma. P. 51-53

2 RIERA, Llorenç i ROSSELLÓ, Joan (1992). *La Congregació de l'Oratori de Sant Felip Neri de Porreres*. Imprenta Politécnica, Palma. P.166

3 MATEU, Gabriel (1986). *Sor Isabel Cifre (1467 - 1542) Fundadora del colegio de la Crianza*. Ediciones Cort, Imprenta Politécnica, Palma. P. 102

ENTREVISTA A ANTÒNIA REIG MORRO, DIRECTORA DEL TALLER DE RESTAURACIÓ DEL BISBAT DE MALLORCA, ENCARREGADA DE LA RESTAURACIÓ DEL CADIRAT GÒTIC DE LA PARRÒQUIA

Maria Barceló Crespi

Quin és l'interès i la importància d'aquest moble?

L'existència d'aquest moble la desconeixia fa uns anys. Una de les primeres persones que ens va alertar sobre el deteriorament que presentava aquesta obra cabdal dins el mobiliari litúrgic illenc va ser la Directora Insular de Patrimoni del Consell de Mallorca, Kika Coll Borràs. Després, Maria Barceló Crespi, historiadora medievalista natural de Porreres, ens va descobrir la qualitat artística i la importància històrica d'aquest cadiat. És una de les peces més significatives de mobiliari litúrgic gòtic que s'ha conservat a Mallorca.

Es tracta d'un moble obrat per l'artista d'origen barceloní Macià Bonafè a mitjans del segle XV i destinat a l'església de Sant Francesc de Palma. Per diverses raons, en el segle XVII va ser desmembrat. No se sap per quina raó es va separar ni com va arribar part d'aquest cadiat a Porreres, però la realitat és que de les seixanta-sis cadires primitives, se'n conserven trenta-dues a Sant Francesc i vint-i-dues foren traslladades a la parròquia de Nostra Senyora de la Consolació. Dotze d'elles han desaparegut.

Interès de la col·laboració Consell-Bisbat per al patrimoni illenc.

Des de fa dues dècades el Consell i el Bisbat de Mallorca estan implicats en el manteniment i la preservació de l'ingent patrimoni religiós que tenim a la nostra illa. Anualment, mitjançant un conveni entre les dues institucions, es destina una inversió al seu estudi, protecció, restauració i difusió.

Dins aquests projectes d'actuació i durant els anys que discorren entre 2018 i 2021, es va incloure aquest cadiat tant

per la seva rellevància historicoartística com pel deficient estat de conservació que presentava. Els dos trams de cadiat ubicats a Porreres necessitaven un tractament d'urgència, estudis preliminars i un procés de restauració.

En què ha consistit la restauració?

Després de les actuacions i estudis precedents, l'any 2021 s'ha procedit a la restauració del moble. Sabent que el moble ja no tendria un ús en el futur a causa de la seva fragilitat, es decidí intervenir seguint un criteri arqueològic, respectant les peces originals i modificacions patides, retirant únicament el dossier de tela no original que recorria tot el moble i que desvirtuava la visió del cadiat gòtic.

Així, la restauració duta a terme ha consistit amb una neteja mecànica molt acurada per retirar acumulacions de pols i brutor de racons i enclotxes; aplicació reiterada d'un desinsectant per eliminar i prevenir de futures infestacions; s'ha seguit amb la neteja química, per poder retirar aquelles acumulacions de brutícia greixosa més adherida produïdes per l'aplicació de productes, però sobretot pel contacte de les mans; a més, s'ha continuat amb la consolidació de la fusta afeblida per l'acció del corc, la fixació de peces que presentaven moviments, la

consolidació d'elements estructurals desestabilitzats, tractament de metalls, per finalitzar amb l'aplicació d'una capa protectora sobre la superfície del cadiat afavorint i homogeneïtzant el seu aspecte.

Quines són les mesures de prevenció que s'han d'adoptar?

Una vegada conclosa la restauració, s'han pres una sèrie de mesures de conservació per mantenir el moble en bones condicions i poder gaudir d'ell. Així, s'ha alliberat l'espai del cor de mobles corcats, acaramullats i en desús; es mantenen els trams separats de la paret per a facilitar l'accés posterior i facilitar-ne el manteniment i, de forma ordinària, el cadiat quedarà cobert amb teles de cotó, per evitar la deposició de la pols, la circulació sobre la tarima i la manipulació.

Quina ha estat la durada i qui ha format l'equip executor de la tasca?

La tasca desenvolupada ha tengut una durada de dos mesos i mig i hi ha treballat l'equip de restauradors del taller diocesà integrat per Francisca Jaén, Beatriu Requena, Maria Antonia Fernández i jo mateixa, Antònia Reig. També hem tingut la col·laboració d'un restaurador recent graduat, en Joan Gual.

PORRERES I LES GERMANIES (1521-1523)

Sebastià Lliteres Lliteres

Les Germanies s'han de situar cronològicament des del 1521 fins el 1523, en el començament del regnat de Carles I. Podem dir que és una revolta —que deriva en revolució— protagonitzada per menestrals i pagesos en contra de les classes dirigents del Regne de Mallorca per motius diversos com l'alta pressió fiscal, la falta de representació política d'aquests components i la greu situació econòmica-social que vivia aquest territori des de feia dècades, en especial la Part Forana de l'illa. Aquestes causes s'assemblen a les de l'Aixecament dels Forans de 1450, però amb una significativa diferència: el component menestral. Són ells, presents especialment a ciutat de Mallorca, els que comencen el 1521 l'aixecament, amb el suport posteriorment dels pagesos de la Part Forana, influenciats segurament pels seus padrins que potser havien participat a la Revolta Forana setanta anys enrere.¹ Els agermanats aconseguiren tenir l'oligarquia mallorquina («els mascarats») atemorida i fins i tot els arrabassaren parcel·les de poder durant la Revolta i ocuparen els centres de poder a la Ciutat, a part de practicar la insubmissió i el no pagament de tributs. Els agermanats foren derrotats a La Marjal de Sa pobla i al Rafal Garcés d'Inca la tardor de 1522. Les tropes reials recuperaren el poder perdut per les autoritats mallorquines i el virrei Miquel de Gurrea.

De Porreres podem dir que en un primer moment i davant les promeses de l'Instador del poble Joan Crespí, el batle porrerenc Andreu Mesquida i els Jurats, així com el poble en general, es posaren a favor del moviment.² Uns 300 porrerencs partiren cap a ciutat de

Mallorca a peu, més uns 40 a cavall, ben armats i equipats gràcies al fet que totes les viles s'havien proveït d'armes guardades a la casa de la Vila per por als atacs pirates. Aquests 340 porrerencs marxaren cap a Ciutat passat Pasqua de 1521 per aconseguir *quitar els censals*, considerats el principal llast per a la societat de l'època. Les banderes i rètols que duïen feien referència a “la Santa Quitació”.

Tot i que el mascarar Sebastià Oliver fou el nou batle porrerenc més endavant, qui manava eren els agermanats, que designaren un nou batle: Miquel Ferrer, Instador i Cap de la Germania dins Porreres. Ferrer morí aviat i Joan Cardell el substituï. Es donaren algunes bregues dins el poble entre uns i altres i, com ja passà a la Revolta Forana, es segrestaren bens de mascarats. De la mateixa manera, vilatans porrerencs plantaren cara a les tropes reials a Alcúdia i a sa Pobla en les diferents topades durant el final del conflicte.

Segons les informacions de Josep Maria Quadrado, a Porreres foren ajusticiats i esquarterats Bernat Nadal, Antoni Campomar i Jaume Darder el 17 de juny de 1523. Darder també fou instador de Porreres. Quan el 17 de juliol es confirmaren noves sentències, de Porreres es condemnaren a mort i confiscaren els bens a Joan Valls, Gabriel Riera, Bernat Ferrer, Andreu Ferran, Guillem Joan i Ponç Rosselló. El virrei Miquel de Gurrea va venir a Porreres el 25 de febrer i va multar 189 persones «delades e inculpadades de haver participat, assentit, consentit en lo levantament del poble de la present Illa e de ser estats de la voluntat de la Germania, que en dit Regne era estat introduïda. Les quals composicions

són estades fetes a cada un dels dits inculpats segons la qualitat de les culpes i facultats dels seus béns i per dites quantitats són estats remessos i perdonats, los vius en quant a les culpes e béns i los morts en quant a la memòria i béns».

En total al poble se li imposaren 4.925 lliures de multa: fou la vila més carregada després de Sóller, Lluçmajor, Pollença i Inca. Es pot dir que Porreres destacà entre les principals viles agermanades (364 participants)³ i per això el càstig fou exemplar: 9 condemnats a mort i a confiscació de bens; 2 condemnats a pena de galeres; 38 morts en camp de batalla; 6 morts pels agermanats; i finalment els 189 multats pel virrei, que no tengué pietat: deixà de banda la legalitat vigent per poder escometre la repressió amb grans tints de venjança.

La idea d'un camp mallorquí idíl·lic i com un oasi de pau cau pel seu propi pes quan observam tota la llista de tensions i conflictes existents en aquesta època, sense oblidar el fil conductor que ens podria dur fins a la Guerra de Successió.

1 BERNAT I ROCA, Margalida., SERA I BARCELÓ, Jaume., La veu de la Revolta. Palma: Lleonard Muntaner Editor, 2008. Pàgs. 12-15.

2 MUNAR I OLIVER, Gaspar., ROSELLÓ I VAQUER, Ramon. Història de Porreres. Porreres: Ajuntament de Porreres, 1977. Pàgs. 152-173.

3 L'exemple de Porreres és destacat a l'obra «Les Germanies als Països Catalans» d'Eulàlia Duran (Curial, 1982), a través de l'obra de Rosselló i de Munar, per la claredat a l'hora d'exposar les divisions socials durant el conflicte.

L'AVARÍCIA

Joan Mesquida Sampol

És molt probable que la gent d'una certa edat recordi encara la llista dels pecats capitals d'alguna catequesi de fa anys i a molts altres els vendrà al cap la interpretació de Morgan Freeman i Brad Pitt a *Seven*, una pel·lícula molt coneguda dels anys 90 del segle XX. El títol feia referència precisament als set pecats capitals, de vegades anomenats vicis, ja que no són realment una llista d'accions greus, sinó més aviat hàbits de conducta que fins i tot poden ser innocus però que, i d'aquí la seva importància, poden acabar donant lloc a pecats mortals.

Dels set pecats capitals, l'avarícia és un dels que millor explica aquesta fina línia que separa el vici banal de l'il·lícit moral greu. Si feim un cop d'ull als diccionaris, veurem que en general l'avarícia apareix com *l'afany excessiu o desordenat per posseir riqueses*. No se censura la possessió, sinó la desmesura i, per això, cal definir quan aquest legítim afany passa a ser excessiu. Una qüestió que ens duu a una altra ja que cal saber respecte de què seria excessiu: una persona que visqui a l'Àfrica Central pot trobar excessiu tenir més de dos parells de sabates, cosa que per molts de nosaltres seria miserablement tràgic.

Però si ens cenyim al nostre entorn cultural, resulta que ser estalviador i acumular riquesa es considera una virtut i un indicador d'èxit social, per la qual cosa es tendeix a definir l'avarícia com *allò que s'oposa a la prodigalitat*, és a dir, el vici de malgastar el que es té fins a la ruïna. El comportament correcte se situaria, lla-

vors, en un lloc entre l'avarícia i la prodigalitat, possiblement més a prop de l'avarícia ja que, com hem dit, la possessió de bens és vista com a símbol d'èxit i de realització personal.

No tothom està d'acord amb aquesta visió massa complaent amb el model econòmic dominant i, per això, prefereixen fugir d'aquest binomi oposant l'avarícia, no a la prodigalitat, sinó a la generositat. Talment ho feia al segle XIII Tomàs d'Aquino, que definia l'avarícia *com una apetència desordenada de riqueses*, cosa que feia d'aquest pecat un dels pitjors perquè era l'arrel de tots els mals. L'avar és la persona que, preocupada en acumular riqueses, s'oblida dels altres, sobretot dels que tenen menys coses o menys capacitat per viure dignament.

El problema d'aquesta nova visió és que, de fer-la nostra, el comportament virtuós semblaria no tenir límits. No és fàcil saber fins a quin punt hem de donar als altres les nostres riqueses, o si ens hem de limitar a la meitat o al 10%. Si aquesta visió fos la dominant, molta gent se sentiria poc incentivada per treballar més del que necessita i es crearia menys riquesa, qüestió que des del nostre model econòmic és considerada herètica i gairebé oposada a la naturalesa humana. Això darrer és fals, ja que durant molts de segles els nostres avantpassats feien feina per viure, sense tenir afanys acumulatius i no passava res. Però hem de reconèixer que no és gaire realista pensar que, en el segle XXI, ens posarem d'acord per revertir aquest procés de genera-

ció constant de riquesa i de creixement econòmic, per bé que el planeta ho agrairia molt.

Hi ha, encara, una tercera visió que ens pot donar un poc de llum en tot això i que consisteix en veure l'avarícia com aquell afany de riquesa que d'alguna manera governa la nostra vida. Parlem de la gent que viu per guanyar doblers, tant els que en fan ostentació pública amb cotxes de luxe i viatges estrafolaris, com els que viuen discretament i van acumulant patrimoni per a ells i els seus descendents. Qui estima tant la riquesa, ja no només atemptaria contra els altres, sinó sobretot contra ell mateix.

Els que s'oposen a aquesta visió diran que aquesta gent no fa gens de mal i, certament, no fan res il·legal; però aquí no parlem de lleis, sinó d'un mal molt més profund. La condemna per aquest mal no és pagar una multa o anar a la presó, sinó renunciar al màxim sentit que té la vida i que implica acostar-se a allò que realment importa —la bellesa, la bondat i l'amor cap als altres i cap a un mateix—, deixant endarrere els rossegalls materials que obstaculitzen assolir aquesta felicitat. En termes religiosos, pecar és tastar la infelicitat més absoluta que suposa donar l'esquena a Déu.

Encara que aquestes raons no el convencin, el que ha de tenir clar l'avar és que res se'n podrà endur quan el seu pas per aquest món s'acabi. I, tard o d'hora, això passarà per a satisfacció dels ansiosos hereus que gaudiran amb la seva fortuna.

SEC O EIXUT?

Joan Melià Garí

Massa sovint els escrits sobre com parlem tenen com a finalitat fer-nos fixar en coses que deim malament i mostrar-nos quina és l'alternativa bona. Però, de vegades, va bé remarcar les paraules que usam correctament i que, com que en altres llocs no les fan servir, corren el perill de ser substituïdes.

Una d'aquestes és *eixut* (i *eixugar*, *eixuta*, *eixugador*...), que en segons quins indrets de parla catalana és arraconada per *sec* (i *assecar*, *seca*, *assegador*...). Evidentment, les dues sèries de paraules són correctes, però, en general, tenen significats diferents. A Porreres, com en altres llocs amb els quals compartim la llengua, encara es manté amb molta vitalitat aquesta distinció en la majoria d'usos. Així i tot, en segons quins casos, ja comença a fluïxear.

Una de les causes de la creixent desaparició de la sèrie *eixugar* deu ser que en castellà només hi ha una paraula que normalment s'utilitza per a cobrir els significats que, en català, podem distribuir entre

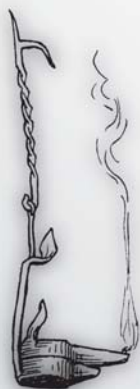
aquestes dues sèries de paraules. Em referesc a la paraula *seco* (i *secar*, *seca*, *secador*...).

Mantenir les dues paraules, amb els significats tradicionals, és una bona cosa, perquè és útil per a la comunicació. Tots sabem que no és igual *llenya seca* que *llenya eixuta*. En el primer cas, s'oposa a *llenya verda*; en el segon, a *llenya banyada*. De fet, la llenya verda pot ser *eixuta* i la llenya seca pot ser *banyada*. Quan parlem d'*eixugar*, bàsicament feim referència a suprimir l'aigua (o un altre líquid) que cobreix la superfície d'un objecte o l'amara. En canvi, si *assecam*, suprimim o reduïm l'aigua o el suc que habitualment conté una cosa. Per això no és igual un albercoc sec que un albercoc eixut. Ni assecar fusta que eixugar-la. Una cosa és tenir els cabells eixuts i una altra, tenir-los secs (en aquest cas se solen cercar remeis per a evitar que es facin malbé). Estenem la roba perquè s'eixugui; ara bé, si en ple estiu la tenim massa temps al sol és possible que s'hagi assecat i s'aganti dreta.

Les fulles seques cauen dels arbres; les eixutes, si són verdes, no. Un arbre sec és mort; un arbre eixut, no. Assecar el peix és una manera de conservar-lo; eixugar-lo és una altra cosa. Per tant, no està gens malament mantenir els usos tradicionals consolidats entre nosaltres d'aquestes dues formes, aporten precisió i no resten res.

Vist així, sembla que seria més adequat que, si ens eixugam els cabells, la màquina fos un *eixugador* i no un *assegador* (sovint **secador*), que la roba la posàssim dins l'*eixugadora* i no dins l'*assecadora*. Ja sé que aquestes màquines han estat incorporades a la llengua com a *assegador* i *assecadora*, però de vegades no fa mal ser un poc més coherents que la normativa.

Nota: Els responsables del nou polígon de davant la Creu han corregit la incoherència d'haver-li posat «Sa Creu» de nom. Ara ja té el nom com correspon a la nostra tradició: «La Creu». Enhorabona!

EL LLUM D'OLI TAMBÉ ÉS VOSTRE

T'agradaria veure publicada la teva opinió al *Llum d'Oli*? Tens alguna queixa, suggeriment o proposta? Vols col·laborar amb nosaltres? Ara pots fer-ho a través de l'adreça llumdoliporreres@gmail.com, o en persona quan ens topis pel carrer!

I, si t'interessa, pots consultar els números digitalitzats fins el 1996 a l'apartat «Llum d'Oli» del nostre blog (www.agrupacioculturalporreres.blogspot.com) a través de l'enllaç amb la biblioteca digital de la UIB. Si desitges consultar algun número posterior al 1996, només ens ho has de demanar. Tenim en procés un web on trobareu els darrers números en pdf!

Volem ser la veu del poble! El Llum d'Oli és cosa de tots!

PALLÚS I BALEIGS

Jaume Rosselló Tomàs

No vull ser ningú.

Enfilats al replà de l'escala
jugàvem a recitar bocins de Costa i Llobera.
Els assistents, formigues i altres herbes,
seguien impassibles el guirigall
que entre rialles i rondalles
s'escolava per les escltexes del portelló,
com el celistre que ens refredava el cos
i ens abrigava l'ànima.

Al corral, entre el pallús i els baleigs
que descansaven d'estiu al sostre,
l'ombra del fasser s'enfilava fins als estels.
Just-just teníem un nom tendre encara
i poca cosa més.
Esquitxats per l'alegria, la innocència i
la ingenuïtat de la infància,
quasi no érem ningú.

Avui ens claven un número lleig, impersonal,
i ens diuen qui som, de la mà del primer batec.
Les banderes i fronteres són presons
que encadenen i codifiquen els somnis.
I així, infinitament lliures, com a titelles
dins bombolles de cristall,
ens venen somriures obligats
si volem ser algú a les xarxes,
les teranyines virtuals dels nous esclaus.

I no vull ser ningú.

Als meus pares Francisca i Jaume,
i als meus germans Miquel i Antònia.

ES MEU CARRER

Agnès Sitjar Esplugas

Pistola

Tota sa vida he passada
en es carrer des Quarter,
era es nom que ell tenia
quan es nins sens fallar dia
tots jugaven pes carrer.

Bons records de ma infantesa
no pot ser contar-los tots.
A figurins, a l'agulla,
la primera, a la punta
juli, *piso* i conillons.

Nostros pares a la fresca
bé s'ho devien passar,
es fillets tranquils tenien,
perill de cotxo no hi havia
cap no n'havia de passar.

Més endavant, carrer d'es cine;
Queipo de Llano, també;
es passeig cada diumenge
de dalt a baix des carrer.

Ara és es de l'Almoïna,
molta gent he vist partir...!
De tot cor jo vos diria
que en es que vaig néixer un dia,
també hi voldria morir.

Una abraçada de n'Agnès *de Can Pistola*

Agost de 1996

Bàrbara-Art
DECORACIÓ - ANTIC

Gabriel Cortés

MESTRE ARTESÀ LLAUNER

FANALS MALLORQUINS - RESTAURACIÓ DE METALLS

Pl Molí de N'AMENQUAL, 10 - Telèfon i Fax 971 64 72 41 - 07260 PORRERES

ELS MALLORQUINS A L'OLIMPIADA QUE NO FOU

Lluís Sastre Barceló

En Pau Tomàs Ramis posa la llavor que ens equilibra presentant-nos aquest llibre que és l'arrel d'aquesta glosa...

Van partir una vesprada de bon vent i qualque ona de camí a l'Olimpiada Popular de Barcelona.

Passaven sis centenars; boxejadors i ciclistes, atletes, balls populars, orfeons i futbolistes.

Amb la il·lusió que vessava el vaixell fou ancorat dins una ciutat que estava ferida pel cop d'estat.

Els va xerrar la dissort clara i com sempre sincera: —No podeu baixar a port ni tampoc tornar enrera.

Caminava tan perduda la justícia, tan mesquina, que no els va donar ni ajuda la república veïna.

Tractats com a presoners, i no com a refugiats, no trobaren arrecers a dins els camps concentrats.

Astuts esborrant memòries, són així els règims franquistes, on no hi caben més històries si ells no en són els guionistes.

Les històries silenciades són cors que criden valors sort que hi ha historiadors perquè puguin ser contades.

ETIMOLOGIA

Andròmina

Definició: Moble, estri, etc., atrotinat, inútil.

Ens hem de desfer de totes aquestes andròmines; si no, al final no podrem ni entrar a casa.

Etimologia: D'origen incert, possible deformació del nom grec *Andròmeda*, protagonista d'una història mitològica que, de tan fantàstica, es degué prendre com a prototip de 'faula, embolic'.

Saurí -ina

Definició: Persona que té o s'atribueix la capacitat de descobrir coses ocultes sota terra, especialment aigües subterrànies, valent-se d'una vareta o d'un pèndol.

Van contractar un saurí perquè els digués el lloc on havien de fer el pou.

Etimologia: De l'àrab *zuharî*, mateix significat, derivat de *zûhara*, 'planeta Venus', de *zahar*, 'brillar', per semblança de procediments entre astròlegs i saurins.

ceràmiques i gres bigues imitació fusta
ciments saques aïllants canonades
lloguer de minicontenidors (Servei a domicili)

CARRER NOU, S/N
(SORTIDA CTRA. PORRERES-VILAFRANCA)
07260 - PORRERES
TEL. I FAX: 971 647102

LLG FUSTERIA
LLITERAS GARI

Portes i Cuines fetes a mida

C/. Major, núm 61 - 07260 PORRERES (Mallorca)
Taller: Ctra. Porreres - Montuiri, Parcela 250
Telef. i Fax 971 16 84 66

LLETANIA D'ANUNCIS PUBLICITARIS

Obra de creació col·lectiva

Aquesta fou la lletania que recità Bartomeu *Balutxo*, Maria Rosselló i Biel *Majoral* el dia del concert "Siau qui sou" de la Filharmònica Porrerenca durant les festes de Sant Roc. Es tracta d'una versió porrerenca de la cançó "Lletania d'anuncis publicitaris" de Guillem d'Efk, realitzat amb la col·laboració de diferents persones sobre noms, espais, anècdotes, records... del poble de Porreres. Tot, amb un toc d'humor. Aquí la deixam per a la posteritat, i recordau que després de cada ítem heu de pronunciar amb veu serena i repetitiva, "ora pro nobis", que pels qui no sabeu llatí, significa "pregau per nosaltres".

Prohibido Fumar en la Sala.

Can Toni Llauner

Sa berbena de la Parra

Ni se vinclen ni se trenquen

Can Boterí

Un variat de can Torres

En Sandalio

Sa Citra

Monti-Sion

Es Binerbo

Es carrer des cine

Sa Mónaco

Com sant Roc i es ca

El dimoni de Sant Felip

Es cabessudos

De quan la Puríssima botava

La berbena de la plaça des Toros

Es Cap Puig

Porreri

La Parra

Ses cases noves

En Nadal, La Creu i el Corpus

Es jai Ternal i la jaia corema

Na Bernadina de cas menescal

Anar per amunt

Massa tomàtiques per tants pocs ous

Es davantal ben planxat

A cercar es rossegall

Tres historiadors d'aquí: Barceló,

Morro i Garí

Els cabrilenys de Montuiri

Els nostres barbatxos

Es mestre d'obres ha fuit

Els albercoquers malalts

L'amo en Joan de sa pipa

En Joan des carro

En Bartolo i n'Esquiú

Na Mandanga i na Petanga

Miots i Pipots

L'hermano Benito i l'hermano Pep

Els forasters del carrer d'en Bestard

El capellà Ternal

Madò Gauxo i el Caso

Ca'n pistola de ca na bum-bum.

En Tià Mianes

En Tià Camia

Mestre Pep Pixa

Ca'n Pinya

Ca'n Carraixet

Can Biel de s'Orambo

En Felín

Es Sastre Llabrés

Ses ensaimades de Can Lluissó

Sa sala Mis Mundo

Es Puig dels soldats

La Poruga rajarà

L'amo de Can Llagost

L'Infern dels Moreis

Una font i dos semàfors

Una altra casa buida del bisbat

El cap al pou i el cul al call

Empina i copa-li!

Adéu tren... ara exclusiva

Més puta que n'Abd el-Krim

Ses cames dels regidors

Sant Roc ja és aquí i el tio a Ses

Covetes

Ora Ponciano...

ORA PRO NOBIS!

**PRÓXIMAMENTE
EN ESTE SALÓN!**

i ara, Solarium

Non Estil

PERRUQUERIA I ESTÈTICA

UNISEX

PERRUQUERIA	ESTÈTICA
extensions	depilacions
tallats de moda	neteja cutis
tints	decoració d'ungles
banyes de color	tint de pestanyes
tota casta de metxes	moldejats de pestanyes
moldejats	massatges
desarissat	manicures
recollits	pedicures
núvies	maquillatges
comunions	
etc...	

**obert de dimarts a divendres de
9 a 12 i de 15 a 20 h
dissabte tot el dia**

C/ Passaratx, 114
Tel. 971 166 646 - PORRERES

NOVA JOVENTUT DEL CLUB DE BÀSQUET QUE PRESENTA CINC EQUIPS AMB MÉS DE 60 JUGADORS PER A LA TEMPORADA 2021-2022

Llorenç Mestre Cerdà i Josep Maria Sastre Barceló

Equip infantil

Després de molts d'anys amb poca activitat i poc ambient de competició de bàsquet al pavelló Joan Llaneras, sembla que l'esport de la cistella torna a viure una nova joventut. Aquesta temporada, el Club de Bàsquet Porreres presenta fins a cinc equips federats amb més de 60 jugadors/es.

Pels responsables del club, pels amants de l'esport de la cistella i per l'esport porrerenc en general, és una molt bona notícia després d'un temps amb molta menys presència al municipi, pel que respecta al nombre d'esportistes federats.

Aquest fet suposa que els nins i nines de Porreres podran practicar bàsquet al mateix municipi i evitaran desplaçaments a altres pobles per poder jugar, una alternativa que sovint suposava que abandonassin la pràctica d'aquest esport.

Així, les categories que presenta el CB Porreres són: Iniciació (5-7 anys), dos Premini (8-9 anys), un Mini (10-11 anys) i un Infantil (12-13 anys). Els entrenadors que lideraran aquests grups són Llorenç Mestre,

Joan Toni Garduño, Magdalena Tous, Kica Mascaró i Pilar Buenaventura.

Amb tot, enguany també podem agrair la col·laboració dels principals patrocinadors del club que són Motorisa, Triasport, Obres i Construccions Rosselló, Agromart, Tomeu², Inmoporreres i ElecBalear.

Esperem tenir una molt bona temporada i representar com pertoca el nostre poble per tot Mallorca, sense descartar, si la situació ho permet, la participació a algun torneig fora de l'illa en algun moment de la temporada.

Setmanalment anirem informant per les xarxes socials dels horaris dels partits que jugarem tant a Porreres com a altres indrets.

Com deia sempre en Toni Juan *Caragol*: Visca Porreres i visca es bàsquet".

Equip mini

MARIBEL TOUS: «SEGUESC COMPETINT PERQUÈ NOT QUE SOM UN REFERENT PER A MOLTES AL·LOTES»

Antoni Sastre Vanrell

El diccionari de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) defineix bicicleta com un "vehicle lleuger de dues rodes, unides per un quadre, la del davant directora i la del darrere motora, que s'acciona amb pedals", l'IEC utilitza 22 paraules per definir aquest aparell, senzill a primera vista, però que per a Maribel Tous (Porreres, 1977) és quelcom més que un vehicle de dues rodes que s'acciona amb pedals, és un estil, una forma de viure i entendre la vida.

Ens reunim a l'Escrivania, la calor encara és ben present a fora, l'espai sempre acollidor convida a conversar, a conèixer una mica més aquesta porrerenca apassionada de la bicicleta de muntanya que no atura de guanyar curses. Durant els primers compassos de la conversa, na Maribel m'explica els seus inicis amb la bicicleta «en un primer moment sortir amb bicicleta de muntanya no és que em cridés molt l'atenció, però a poc a poc vaig començar a enganxar-me i a descobrir una cosa nova que m'agradava».

A més a més, sortir en bicicleta va provocar un canvi positiu en la seva salut: «sempre havia tengut migranyes i havia de prendre medicació cada dia. Va ser començar a fer bici i em desapareixia. A partir d'aquí vaig tenir clar que ho havia de mantenir».

Quan començava a sortir en bicicleta, la porrerenca va sentir la incertesa de practicar un esport nou, que no feia habitualment, i que li generava moltes preguntes que només s'anirien responent a base de pedalejos. «Al principi em pareixia impossible

anar a Cura o a Lluc, fins que un dia ho fas i veus que no és tan complicat. Ara no faig volta si no vaig a Cura. Després, a mesura que vas progressant, tens l'oportunitat de fer competició i penses que no ets ningú per fer-ho, que no estàs preparada, però arriba un moment que necessites tenir objectius per donar un sentit als

entrenaments, ho fas per motivació».

A la primera cursa que va competir va ser a la Volta amb Sitra i Colla de Tres a Porreres, «em va agradar molt, mai hagués dit que era una persona competitiva, de llavors ençà, ja des de la temporada 15/16, he participat en la lliga de resistència de BTT».

Quant als resultats esportius, prova rere prova, veiem com puja quasi sempre a l'escalafó més alt del podi; ara bé, tot i els bons resultats, na Maribel m'explica que a les proves de resistència a les quals participa com a molt són cinc o sis dones. «A dia d'avui el que fa que segueixi competint és perquè not que som un referent per a moltes al·lotes, ho faig com a exemple. És evident que és molt guapo fer pòdium, però el mèrit és ser-hi, competesc amb jo mateixa. Vaig a les curses per resistir més que per motivació classificatòria».

A la pregunta de quina és la prova més dura que ha participat, na Maribel comenta que enguany participà en la tercera edició de la Non-Stop Mallorca, una prova de 200 quilòmetres i 3.000 de desnivell. «El pròxim 2 d'octubre es durà a terme la 3a edició. Si tot va bé i l'acab, seré l'única dona en completar les tres edicions. És la prova més dura que he fet. Suposa un gran esforç físic i so-

bretot mental, unes 12 h damunt la bici».

Però no tot han estat bones notícies en la carrera esportiva de la porrerenca, el 2018 va patir una caiguda amb la bicicleta de carretera, «em vaig rompre el maluc, tot i que en un primer moment em vaig aixecar i vaig seguir, pensava que només se m'havia entrecolat un nervi, però em vaig haver d'aturar, ja que la cosa era més seriosa del que pensava. Avui dia puc dir que ja he caigut de totes les maneres possibles».

Quan s'estava recuperant de l'operació va rebre una telefonada de la seva companya de fatigues, la també porrerenca Agnès Oliver. «Un dia estant a casa em va cridar n'Agnès i em diu, anam a Mongòlia a participar a la "Mongòlia Bike Challenge de BTT". No m'ho podia creure, no sabia si podria tornar a anar amb bicicleta, encara duia tres perns de l'operació i quedava més o menys un any per la

prova», i afegeix que «un cop apuntades ja no hi havia excuses. Tothom que pugui tenir l'oportunitat ho hauria de fer, el més difícil d'aquestes proves és preparar-les, els sacrificis que has de fer per treure temps d'allà on no n'hi ha, de combinar-ho amb la vida familiar i laboral, de sortir a entrenar quan el temps no acompanya. La preparació la vam fer amb en Pep Lluís Busquets, ens coneixia bé a totes dues i ara podem dir que anàvem ben preparades per poder-ho fer patint el mínim i gaudint el màxim».

Per a la porrerenca la "Mongòlia Bike Challenge de BTT" «és la millor experiència que he viscut, és supervivència. A la prova només hi participen 108 persones, va ser una novetat que hi hagués dues mallorquines. En sis dies vàrem fer 700 quilòmetres, va ser una atupada al nostre cos increïble, te n'adones de com de forta que pots arribar a ser. Allà vam viure situacions extremes climatològiques, passàvem de -15 graus a +40, vam patir fam de bon de veres, por en alguns moments... però l'orgull i la satisfacció de superar-ho és un dels moments aprenentatges que ens ha donat la vida».

Acabam la conversa parlant de futur, na Maribel ho té clar: «Intentaré fer esport tota la vida. No sé estar aturada. L'esport és salut física i mental, quan fas exercici desconnectes i a la vegada connectes amb tu mateixa. Em consider una persona afortunada de poder viure tot això i molt agraïda amb totes aquelles persones que m'acompanyen i ho fan possible».

10È ANIVERSARI DEL CA PORRERES

Club Atletisme Porreres

L'any 1980 un grup de pares i mares d'alumnes de l'Escola Nova aficionats a l'atletisme decidiren promoure unes curses a l'escola. En Salvador Domínguez es va oferir per entrenar els nins i nines i feren un equipatge d'una camiseta blanca amb el logotip de l'Escola Nova. Segurament, va ser una de les primeres iniciatives que motivaren la inclusió de les nines en el món de l'esport a Porreres. L'Escola Nova va impulsar l'atletisme i hi va dedicar molts d'esforços. Aquesta va ser la llavor del club. A més, no tot era córrer, sinó que també es feien activitats com les excursions anuals a Sa Calobra i al Torrent de Pareis, que afavorien l'amistat i la companyonia entre els nins i les famílies. En Salvador sempre ho va tenir molt clar: havia de ser un esport obert a tots els nins i nines de Porreres, no només als de l'Escola Nova. Més endavant, en Sebastià Barceló *Terrible*, va organitzar entrenaments a l'estiu a Monti-sion. Els entrenaments partien de la plaça de la vila i ascendien cap al puig. Els més petits quedaven a la primera creu i els més grans pujaven fins a dalt. I així és com, un Sant Roc, varen començar les curses populars de les festes. L'any 1983 es va fer la primera pujada a Monti-sion, promoguda per en Ponç Amengual i els germans Salvador i Mateu Domínguez amb l'ajuda de l'Escola Nova. En aquells moments, en Salvador i el seu germà Mateu organitzaven tres entrenaments setmanals a l'Escola Nova i els nins i les nines començaven a competir a les carreres oficials. Na Catalina Trobat s'encarregava d'entrenar els atletes més petits al carrer de casa

seva, preparant-los per a les competicions dels Jocs Escolars, competicions a les quals, d'altra banda, clarament destacaven els atletes del Club Joan Capó de Felanitx. A la segona meitat dels anys 80, Porreres, Campos i Montuïri crearen el Club Atletisme Mitjorn amb un equipatge completament nou, dissenyat per una de les atletes. Entre els socis fundadors hi havia en Joan Barceló de Montuïri, en Tomeu Prohens de Campos i en Salvador Domínguez i en Mateu Moll de Porreres. No fou fins a l'any 1990 quan es fundà el Club Atletisme Porreres presidit per en Sebastià Mas Veny i entrenat per en Mateu i en Salvador Domínguez conjuntament amb en Llàtzer Sánchez. Entrenaven molt, competien i anaven d'acampada cada estiu. En aquells moments tenien permís per entrenar durant una hora diària, tres dies a la setmana als afores del camp de futbol. Per tal de millorar la situació, en Salvador va demanar a l'Ajuntament que fessin una pista al voltant del camp de futbol que, desafortunadament, va desaparèixer quan es va fer el nou camp de futbol de gespa. Malauradament, al cap d'uns anys el club quedà inactiu.

Anys més tard, el 2007, durant la Pujada a Monti-sion, un grup d'antics atletes de l'Escola Nova van tenir una curolla: tornar a posar en marxa el Club Atletisme Porreres. Així, el maig de 2010, començaren les reunions per elaborar els estatuts, dissenyar un full de ruta, proposar una candidatura i vincular tot un grup de persones il·lusionades en el projecte. L'agost de

2010, aquest grup ja s'engrescà en la celebració de la "I Cursa Popular de Sant Roc" en homenatge a les curses que tradicionalment es feien a Porreres. Per la tardor de 2010 aquella llavor del 2007 brotà definitivament amb la celebració d'eleccions i el naixement de la primera Junta Directiva del Club Atletisme Porreres presidida per n'Apol·lònia Moll Servera, antiga atleta del "Porreres" dels anys 80. Dissabte, 2 d'octubre de 2010: primer entrenament del Club Atletisme Porreres a Ses Forques, dirigit per Pep Rosselló, preparador físic cedit per Llorenç Cerdà de Triasport. Durant aquesta primera temporada en Llorenç es posà al davant de la gestió del Club i desenvolupà el càrrec de secretari. El 31 de gener de 2011 fou un dia clau pel club: s'adquirí la llicència federativa i es començà a competir dins les activitats programades per la Federació d'Atletisme de les Illes Balears.

La temporada 2011-2012 arribà al club d'atletisme una incorporació clau per a què el club arribàs a ser el que és a dia d'avui: Bartomeu Barceló Oliver. Des del primer moment assumí el paper de màxim responsable en l'organització de l'equip d'entrenadors i entrenadores que passaran pel Club al llarg dels anys i exercí, al mateix temps, la funció de nexa entre la directiva i els entrenadors.

Un dels reptes que volia assolir el club era l'organització d'una cursa pròpia per fomentar l'esport a Porreres i donar-lo a conèixer una mica més. Així, dia 11 de novembre de 2012 se celebrà la 1a Mitja Marató de Porre-

res. La bona rebuda per part de la gent va fer que per la segona edició s'afegís una cursa de 10km.

El club seguí creixent i l'abril de 2013 es convocà la primera sortida conjunta de tots els integrants. En aquesta primera ocasió s'anà a Lluç, però en vendrien d'altres: Sóller, Artà, Alcúdia... Totes plenes de bons moments, rialles, anècdotes i un ambient familiar que reforçà els vincles de tots els integrants. Amb el temps, la predisposició de la Junta i la feina de l'equip d'entrenadors, el club creixia a un ritme exponencial tant a nivell de membres, com d'atletes federats i populars que participaven en les competicions. Aquesta base tan gran i diversa de persones als entrenaments feu que arribassin els primers fruits en forma de victòries i pòdiums tant a nivell de cross com a pista. Tot això permeté la possibilitat de seguir competint, però també d'ampliar les sortides i el temps junts. D'aquesta manera començaren a viatjar expedicions del Club Atletisme Porreres per formar

part dels Campionats de les Illes Balears que es duen a terme a Menorca o Eivissa, fomentant alhora la germanor i afavorint el vincle entre tots nosaltres. L'any 2018 es va fer una passa més i per primera vegada en la història del club una de les nostres atletes, na Marta Obrador Moll, fou seleccionada per participar al Campionat d'Espanya de Cross de Federacions autonòmiques 8 amb la selecció Balear. Aquell mateix estiu, na Marta aconseguí la mínima nacional per participar al Campionat d'Espanya Individual de Pista d'Estiu. També es participà al CT Espanya de Cross, altra vegada amb Marta Obrador. Aquest va ser l'inici, però ja al 2019 es va validar la llicència nacional, davant la possibilitat que més dels nostres atletes participessin en algun campionat a nivell nacional. I així va ser, vam tenir fins a dos atletes, en Mohamed Raissi i en Guillem Ginard compartint competició a nivell estatal al Campionat d'Espanya de Cross Sub 23 de Federacions autonòmiques el 2020. Aquest augment del nivell dels

nostres atletes no és casual. Des de fa uns anys el Club Atletisme Porreres té més de 100 inscrits cada temporada i es va parlar amb l'Ajuntament de Manacor per utilitzar les instal·lacions de la Pista Municipal de la Torre dels Engagistes per realitzar entrenaments més específics de pista. Així, a dia d'avui, des del Club Atletisme Porreres seguim fent feina per tal de dotar-vos a tots vosaltres les eines necessàries per assolir els vostres objectius, cada dia més diversos. No importa si es persegueix una marca o una victòria, la simple participació en una cursa popular, el manteniment d'un estil de vida saludable o simplement voler passar-ho bé i fer pinya.

Per celebrar aquesta història ens hauria agradat fer una gran festa, però a causa de la situació actual no ha estat possible. Per això, durant la darrera setmana de maig es va donar berenar i una camiseta commemorativa als atletes i el divendres, 28 de maig es va celebrar un íntim i emotiu acte de celebració.

La nova bandera institucional de Porreres

El passat mes d'agost es celebrà una consulta popular per escollir quina havia de ser la bandera institucional del nostre poble. Com s'ha dit a l'interior d'aquest número, l'opció amb la senyera de fons i l'escut va guanyar.

El disseny que podeu veure en aquesta contraportada el va realitzar el nostre col·laborador Nofre Móra Sagreses fa uns nou anys, amb la col·laboració dels seus amics Marc Prieto Gornals i Sebastià Lliteres Lliteres. La seva intenció no era d'altra que promoure un símbol que lligàs la història i identitat de Mallorca amb l'escut del nostre poble, en uns moments en què el govern de J. R. Bauzá menystenia i prohibia la nostra senyera històrica. Ara, després de la votació popular, aquesta serà la bandera oficial del nostre municipi.

Imatge cedida per Nofre Móra Sagreses.